

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda. Bul. Rex. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. (Telefon: 151, Sürgőnyvám: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosa. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejelt több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 236. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930 október hó 17

Régi sebek — új remények

Mironescu, a kormány új elnöke tegnap első ízben adott interjút a sajtónak. A miniszterelnök első megnyilatkozása mindig érdekes, mert programszerű és következtetni lehet belőle az új kormány magatartására és arra a szellemre, amely a jövőben érvényesülni fog az ország közéletében. Mironescu miniszterelnöknek nehéz a helyzete, nemcsak azért, mert Maniu Gyula helyét kell betöltenie, hanem mert valóban olyan súlyos gazdasági viszonyok között vette át a kormányrudat, hogy óriási erőfeszítést kell kifejtenie, ha a politikai és gazdasági egyensúlyt fenn akarja tartani. Mironescu maga is elismeri, hogy nem új kormányról van szó, hanem csak a régi átszervezett kabinet vezetését vette át és így azok az elvek, amelyeket a nemzeti-parasztpárt irt fel zászlajára, továbbra is uralkodó szempontok lesznek a kormányzásban. Ugyanaz a kabinet, ugyanaz a parlament vezetni tovább az ország ügyeit, csak a kormányos személye változott és Maniu helyett Mironescu lesz az irányító szerep. És az új miniszterelnök a sajtónak adott első nyilatkozatában megjelöli azokat az irányokat, amelyek felé az ország hajóját vezetni szándékozik.

Működésének első programpontjait az ország gazdasági és pénzügyi helyzetének rendezését jelöli meg. Takarékoságot ígér és a kiadási tételek jelentős csökkentését. Ezzel akarja egyensúlyba hozni a költségvetést és nem követi itt elődeinek azt a példáját, amely szerint, ha deficit mutatkozik a költségvetésben, egyszerűen felemelték az adókat. Mironescu határozottan kijelenti expozíciójában, hogy az adókat nem fogja felemelni. Amilyen megnyugtató az új miniszterelnöknek ez a kijelentése, éppen olyan felesleges is, mert ugyan melyik kormány tudná a jelenlegi maximális adókat méginkább felemelni? Ez egyet jelentene a teljes gazdasági összeroppanással.

Mironescu bejelenti még, hogy takarékosági szempontból erélyes leépítési folyamatot kezd a köztisztviselői karban és az állami üzemeknél. Ez a program valóban csökkenteni fogja az államháztartás kiadásait, de egyúttal lényegesen még növeli a munkanélküliek számát, amely amúgy is ijesztő perspektívát mutat. A munkanélküliség problémájáról elfelejtett fővebben nyilatkozni az új miniszterelnök, pedig ez is egyik súlyos akadálya a gazdasági konszolidációnak. Ezt a kérdést nem lehet takarékosági elvekkel megoldani. Itt komoly kötelessége a kormánynak, hogy munkaalkalmat teremtsen.

Végül pedig Mironescu miniszterelnök elmondta azokat a szokásos frázisokat is a kisebbségi kérdésről, amelyeket ilyen alkalommal egyetlen államférfi sem felejt ki expozíciójából. Mironescu is kijelentette, hogy a kormány a legteljesebb egyenlőség elvét ismeri el és a kisebbségi kérdésben az a törekvése, hogy az állam előmozdítsa a kisebbségek boldogulását és hogy azok jól érezzék magukat az országban. Ezeket az eszméi magasságokban röpködő kijelentéseket már több ízben hallottuk, de annak őszinteségében nem tudunk hinni. Nagyon frissen sajnó meg az a seb, amelyet az aradi katolikus gimnáziummal kapcsolatban kapott az erdélyi magyarság és amely nagyon lerontja a miniszterelnök fogadkozás értékét. A gyakorlatban kell jóindulatot mutatni a kisebbségek iránt, nem pedig a miniszterelnöki nyilatkozatokban. Nem lehetünk egyebet, mint bizalmat előlegezünk a Mironescu-regimnek és a várakozás álláspontjára helyezkedve figyeljük, hogyan váltja valóra az új miniszterelnök azokat az ígéreteket, amiket a kormányrajutás mámoros perceiben tett.

Denunciálták Titulescu londoni követet

— Az Ordinea szerint azért akart lemondani — Incidens Titulescu és Maniu között — Fantasztikus hír a volt miniszterelnök rejtélyes sinaiai utjáról

Bucurestiből jelentik: A politikai körök még mindig az ismeretes Titulescu-féle incidenssel foglalkoznak. Az Ordinea mai számában most már részletesen ismerteti az ügyet, amely majdnem a londoni meghatalmazott miniszter lemondását idézte elő.

A lap szerint Beja, a londoni követség konzulja és Naru kereskedelmi attasé jelentést küldtek Bucurestibe Maniu Gyula volt miniszterelnöknek és azt a vádat emelték Titulescu ellen, hogy mindennel foglalkozik, csak éppen a követség ügyeivel nem. Amikor ez a londoni követ tudomására jutott, súlyos szemrehányásokkal telt levelet írt Maniunak és kikérte magának, hogy illetéktelenül beavatkozzanak

hatáskörébe. Egyben követelte a két főtisztviselő haladéktalan elhelyezését, miután a történetek után egy percig sem dolgozhat velük együtt. Az áthelyezés erősen késett — mondja az Ordinea — s csak akkor történt meg, amikor Titulescu lemondását helyezte kilátásba.

A cikk további részében a liberális lap bombát helyez el Maniu Gyula részére és azt írja, hogy a volt miniszterelnök a londoni követ levelének birtokában Sinaia-ba utazott és megmutatta levelét Károly királynak, azzal a nyilvánvaló célzattal, hogy kedvezőtlen színben állítsa be Titulescut az uralkodó előtt. A lap szerint az uralkodó ezután 17 napig nem fogadta audiencián Maniut.

„Döntsének az örök béke, vagy az új háboru mellett!”

Romain Rolland hírneves francia író feltűnést keltő nyilatkozata — „A mostani helyzet az igazságtalanságok ingadozó állványzatán épült fel” — „Nemcsak hogy nem lehet béke, de kő-kövön nem marad Európában, ha nem változtatják meg a békeszerződéseket”, — A jövő háboru pusztítóbb lesz, mint a mostani —

Párisból jelentik: Romain Rolland a hírneves francia író ma levelet intézett a Volontaire szerkesztőségéhez, amelyben feltűnően bátor hangon a békeszerződések revíziójának feltétlen szükségessége mellett foglal állást.

„Szilárd meggyőződésem, — írja a levél — hogy a szerződések törvényszerű revíziója nélkül nemcsak hogy nem lehet béke, hanem kő-kövön nem marad Európában. A jelenlegi

körülmények mellett nem lehet béke, mert a mostani helyzet az igazságtalanságok ingadozó állványzatán épült fel és ezért csak erőszakos hatalommal tartható fent. Nem tudom elképzelni azt, hogy az európai államférfiak annyira ostobák lennének, hogy ezt ne látnák be. Meg kell szüntetni a fegyverkezést, meg kell teremteni az örök békét, vagy pedig döntsének az új háboru mellett.”

A jövő háboru felelőssége

Párisból jelentik: A németek ismét felszínre vetették, még pedig szokatlan erélyvel a Young-terv revíziójának gondolatát. Az ellenzék azon az állásponton van, hogy a tervezet lehetetlenség és Németországnak fizetéseit azonnali be kell szüntetnie. Ezzel ismét az európai politika homlokterébe kerül a békeszerződések revíziójának kérdése és minden oldalról ebben az ügyben pro és contra vélemények hangzanak el. Igen figyelemreméltó a párisi Victoire lap mai vezércikke, amely lezöngözi, hogy,

a békeszerződések revíziójának elmaradása Franciaországra hárítaná a jövő háboru felelősségét, ez a háboru pedig pusztítóbb lesz, mint az eddigi.

Indítványozza, hogy a szövetséges államok engedjék el Németország fizetési kötelezettségeit, amint az Unio is elengedte a szövetségesek kötelezettségeit. Ezenkívül indítványozza, hogy Franciaország mondjon le a Saar-vidéki népszámlálásról, amely megmentené egy 1935-ben bekövetkezendő nagy szegénytől, mert ez a vidék minden bizonnyal Németországhoz csatlakozik. Meg kell engedni az osztrák Anschlusst is, mert ez lelkileg már megtörtént és a valóságban sem lehet megakadályozni.

Angol részről a kérdéssel a Daily Telegraph foglalkozik, amely azon a véleményen van, hogy a Quai d'Orsay el vannak készülve arra, hogy Németország a közeljövőben Olaszország, Franciaország és Magyarország hozzájárulásával felveti a békeszerződés revíziójának kérdését. A lap Anglia számára azt a tanácsot adja, hogy legjobb lenne, ha a brit

birodalom annak a nézetének adna hangos kifejezést, hogy egyetlen pennyt és egyetlen csepp vért sem áldoz valamilyen, tisztán európai háborura. Ez a kijelentés hidegzuhany lenne minden háboru akaró mozgalom számára.

Válasz Benes expozíciójára

Budapestről jelentik: A félévvel ezelőtt Órai Újság vezércikkben reflektál Benes külpolitikai expozíciójára. — Nem vitatkozunk Benessel, — írja a lap — aki expozíciójában azt állította, hogy Magyarország a középeurópai államok közül a legkevésbé tud beleilleszkedni a jelenlegi európai helyzetbe, nem vitatkozunk, mert el kell ismernünk, hogy a trianoni béke nem keltett bennünk különösebb megnyugvást és az új térképért nem tudunk lelkesedni. Soha sem állítottuk, hogy örvendeztünk a területek elvesztése és testvéreink millióinak ekscatolása miatt. A sorozatos panaszok nem annyira a magyarság makacs magaviselete miatt történtek, mint azt Benes állítja, hanem ezek azt bizonyítják, hogy a jelenlegi helyzet a legkevésbé sem alkalmazott az ezer éves Magyarország történelmi, politikai, gazdasági és szociális igényeihez.

Arra vonatkozólag, hogy mi nem tartjuk szem előtt az európai szükségességet, kérdezzük Benestől, mit nevez ő európai szükségességnek, csak nem azt a hallatlan terrort, ami legutóbb Masaryk elnök pozsonyi látogatása alkalmával nyilatkozott meg Csehszlovákiában? A magyar királyi Operaház cseh zeneszerző művére készül elő, Swanda „A dudás” című operájának bemutatójára, nyitányának mindenestre felettébb érdekes Benes tenorszólója, amely azon a bizonyos európai szükségességeknek motívumán épült fel.

A német birodalmi kormány visszautasít minden kalandorpolitikát

Vihar Brüning kancellár expozéja körül — A nemzeti érzés eltompult és a német tőkésék külföldre viszik pénzüket — Csökkentik a szénárakat

BERLIN, október 16. A birodalmi gyűlés mai napján *Loebe*, miután ismertette az elnök-választás eredményét, átadta a szót *Brüning* kancellárnak, aki a kommunisták „le a diktátorral” közbekiáltásai mellett kezdte meg nagy érdeklődés mellett expozéját. *Brüning* beszéde elején rámutatott a súlyos gazdasági válságra, amely azonban nemcsak Németországra nehezedik. A benyújtott javaslatokkal megkísérli majd a helyzetet könnyíteni, de a gazdasági és pénzügyi reformprogram megvalósításának előfeltétele, hogy a júliusban kibocsátott szükségrendelet életben maradjon. A kormány elleni indítványok elutasítását kéri.

A szükségrendelet lehetővé teszi a költségvetés egyensúlybentartását. (Nagy zaj, *Loebe* Löw kommunista képviselőt közbeszólásai miatt rendreutasítja.) *Brüning* nem ellenzi a szükségrendeletnek a birodalmi ülés bizottsága előtt való megvitatását.

A nemzeti érzés eltompulása miatt sok német tőkés külföldre vitte pénzét.

Kommunisták: Ott szomban ülnek a töke elsibolói! *Brüning* folytatja beszédét:

A kormány kénytelen külföldről venni fel kölcsönt. (Nagy zaj.) A kormány hallandó december elsejétől a szénárakat 6 százalékkal csökkenteni. A mezőgazdaság szintén súlyos válságban van. Németország a külföldi készletek beengedésének megszorításával akar a válságon segíteni. Minden német polgár számára a legfőbb cél a nemzeti szabadság visszanyerése. Ehhez az út csak békés út lehet.

A birodalmi kormány visszautasít minden kalandorpolitikát.

(Nagy zaj a nemzeti szociálisták oldalán.) A mióta nemzetközi szakértők kimondták véleményüket, azóta Németország helyzete napról napra rosszabbodott. Reparációs kötelezettségeknek nem szabad azzal az eredménnyel járniok, hogy a német nép erkölcsi és szociális alapjaitól megfosztassák. Sajnos, a tulajdon

igen kevés megértést tanúsít ezen álláspont iránt. Legközelebbi feladata a kormánynak saját házában rendet teremteni. Ez az alapja minden egészséges külpolitikának is. A versaillesi határozatok értelmében Németország kényszerleszerelését követik a többi államok leszerelése. Ez azonban nem történt meg. Ezért a kor-

Zsidó templomszolga mentette meg a horogkereszteseket a kommunisták dühe elől

A frankfurti samesz büne — Sokasem bocsátlák meg neki a keresztényi testvéri szeretetet — Hitler nyilatkozik a „szégyenteljes eseményről”

Berlinből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Frankfurtban a Römergerben egy csoport kommunista megtámadott harminc acélszakos horogkeresztet, akik a támadás elől a közeli zsinagógába menekültek, ahol a samesz (zsidó templomszolga) elrejtette őket, amíg a telefon megszüretelt karhatalom a horogkereszteseket szorult helyzetükből ki nem szabadította. Ez a „szégyenteljes” esemény óriási konsternációt váltott ki a horogkeresztesek vezérkarában. A kommunisták elől való gyáva meghátrálás, a zsidó templomba való bemenekülés, végül pedig az a sajnálatos körülmény, hogy

a nemzeti szociálisták sebesültjei éppen a zsidókórházban létesültek első segélyben, *Hitlert*, *Goebbelt* és a horogkeresztes tábor vezető embereit teljesen kihozta sodrúkból. Az esetet persze úgy a radikális polgári sajtó, mint a kommunisták lapjai, felhasználják arra, hogy kigunyolják a horogkereszteseket, mire Hitler dühében a következő napiparancsot adta ki:

„Az utóbbi időben igen megokasodtak azok a sajnálatos és szégyenteljes esetek, hogy horogkeresztesek és acélszakosok kimondottan zsidó intézmények épületeiben (jüdische Zweckgebäude) kerestek védelmet és menedéket. A frontszellem, amely *Frigyes Vilmos*

mánynak mindent meg kell tennie a nemzet védelmének biztosítására. (Helyeslés.)

Vigyázzunk arra, hogy ne keverjünk politikát a hadsereg soraiba. Németországnak súlyos válságát le kell küzdenie és ez a cél összetartást követel meg mindenkitől, akik szeretik a hazájukat. A kormány elvárja, hogy a magas Ház teljes tudatában lesz hatalmas feladatának és munkájához lát. A helyzet nem tűri a torzalkodásokat. Nehéz áldozatokat kell hozni mindenkinek.

A kancellár beszédét mindvégig a kormánypárt viharos helyesléssel, a jobboldal nagy lármával és hangos nevetéssel kísérte.

trónörökös szentséges személyében, valamint *Eitel Frigyes* porosz herceg valóban hősi alakjában testesül meg érzékelhető formában, nem tűrhet meg többé hasonló kisiklásokat és gyengeségi rohamokat.”

Felmerült az a gondolat is, hogy az összes zsidó templomokat és kórházakat a Wotan-kultusz céljaira éítsék át s a Dávid-csillagot pedig a horogkereszttel helyettesítsék, nehogy hasonló szégyen megismétlődhessen. A hős frankfurti samesz az érdeklődés közepontjába került, de

sokasem fogják neki megbocsájtani a keresztényi testvéri szeretetet.

mert hiszen a horogkeresztesek pszichikai gyavaságának tanúja volt. Az eset nagy port vert fel. A romantikus hurokat pengető polgári sajtó egy része azt szeretné, ha alkalomadtán a vörösök keresnének menedéket a horogkeresztesek elől egy zárda kapujában. Szellemsen irták le, hogyan kellene viselkednie a prior-nak, mit mondjanak a menekülő vörösök, akiket a zárda Wotan kegyetlen hőseinek dühe elől elrejt. Német alaposággal van lefestve az óhajtott álomesemény, annyira alaposan, hogy a zsidó templomszolga dicsősége egészen elhalványul.

Egy nyaralás története

Vége a szép nyárnak. A vonatban — Bucurestítől — Aradig — már a fűtés is elkezdte a hideg éjszakában. A beszélgetés témája — amit sóváran kívánunk vissza — a nyaralás, a nyaralási élmények. A társaság némileg nemzetközi, egy prágai ur is van köztünk, ő viszi a szót.

— A Keleti-tenger partján nyaraltam, egy kisebb fürdőhelyen. Az egész valójában nem más, mint egy egész ujonnan épült nagy luxus-hotel. Kiszállók a vonatból, sehol egy hordár, vagy hotelszolga. Na ez jól kezdődik! Gondolom magamban és nagy ügyel-bajjal bicipelkedem podgyászaimmal a nem messze fekvő hotelba. Káprázatosan gyönyörű épület, a hallban bokáig süppedő szőnyeg, minden vadonatúj és minden a lehető legkényelmesebb. Az igazgató fogad és természetesen azonnal kérdőre vonom, hogy miért nem küld hordárt a vendégek elé.

— És szabad tudnom, mi van a kofferokban? — kérdi ő.

— Ruba, fehérnemű, könyvek, sportfelszereléseim, szóval minden, ami a nyaraláshoz szükséges — válaszolom indignálódva — és igazán nem kívánhatják, hogy magam cipeljem a holmimat.

— Uram, Ön ágyat és ágyneműt nem hozott magával?

— Természetesen nem és igazán nem. Érttem az ilyen rossz vicceket.

— Ó, ez nem vicc. Amikor tiszteletreméltó szülei negyvenév előtt nyaralni mentek, bizony magukkal vitték azokat a holmikat. Ma ez már nevetségesnek tűnik fel Ön előtt, mert hiszen ágynemű ugyebár minden hotelban van. Nos nálunk — ezer bocsánat — az Ön, csomagjai is nevetségesek. Semmi szükség nincs arra, hogy vendégeink bőröndökkel érkezzenek. Miért kell a megszokott otthoni ruhákban járni a nyaralás alatt. Közben felmentünk a

szobába.) Látja Uram, itt van az Ön nyaralástoalettje.

Feltarta a szekrény ajtaját. Tenniszruha, golfkosztüm, hegymászó öltözet, frakk, délutáni ruha lógak szép rendben. Néhány piszama, fürdőtrikó, rakett, szóval minden, amire csak a nyaralás során szükségem lehet és a szoba is pompás volt, napos, levegős, erkéllyel, fürdőszobával és az elképzelhető legkényelmesebb berendezéssel.

— Ebben a fiókban vannak a fehérnemű — folytatta — emitt a cipők, a fürdőszobában a toalettiszerek, az éjjeli szekrényen a legújabb Wallace-regény. Ha angol vendéget várunk, melléteszük a bibliát és a tőzsdéi kurzusok jegyzékét is.

Kezdett imponálni a dolog.

— Ön ugyebár egyedül jött. Ennek igazán nagyon örülök. Tehát mi a ruházatán kívül a társaságról és a szórakozásról is gondoskodunk, — egy jegyzéket vett elő a zsebéből, — 3 órákor a 343-as szobában várja a rendező délutáni bridsz-partija. Felmegy és anélkül, hogy a bemutatkozással kellene az időt veszíteni, csak nyugodtan üljön le az üresen levő székre. Partnerei úgy veszik, mintha évek óta ismernék önt. Egyébként angolok és hogy az ön angol tudománya kissé fogyatékos, az csüppet se zavarja. Nekik kötelességük önt megértetni. Különbösen is nyerni fog. A hotel kávéházában a második asztalnál jobbra ül öt órákor két ur. Barátságos szervusszal üdvözölheti őket. Az egyiknek ugyanaz a gyomorbaja van, mint önnek és egy óra hosszat nyugodtan végighallgatja betegségének valamennyi fázisát, azonkívül nem ismer egy viccet sem, elmondhatja neki a legcsockabbakat is. Gyomorbajos, vicceket nem ismerő ember. A másik magálapítja, hogy ön napról-napra jobb színben van és ha úgy kívánja, szívesen meg hagyja magát pumpolni. Nem is kell visszafizetni a kölcsönt, de ezzel persze nem nyeg semmit, mert

ugy a kölcsönvett pénzt, mint a bridszben nyert összeget a végén hozzászámítjuk a hotelszámlához.

— Ezek háznak általános berendezkedései. Ezután jönnek az individuálisok. Ön ugyebár író? Az ebédnél egy civilizált eszkimó fog ülni Ön mellett, aki nyomban el fogja mondani, hogy már sokat hallott Önről — pardon, szabadna tudnom a becses nevét — és a szomszéd penziók bakfisai meg vannak bizva, hogy minden nap csoportonként autogrammért esedezzenek Önhöz. A szomszéd község helyi lapja cikket írt az Ön érkezéséről és dörgedelmes támadást intéz Ön ellen, amelyben azzal vádolja, hogy plagizált.

— Pardon... vettem közbe, de a direktor zavartalanul folytatta tovább.

— Igen, Ön plagizált és a lap pontosan leközlí az egyező részleteket. Erről fog beszélni az egész fürdő, de a legközelebbi lapszámban természetesen kiderül, hogy nem Ön volt a plagizátor, hanem legnagyobb konkurrensé, akinek legutóbbi könyvével, oly érdemtelenül voltak sikerei.

— Elég — szakítottam félbe — a legteljesebb mértékben meg vagyok elégedve az Önök hoteljének kényelmességével, itt valóban minden komfort megvan, amit a vendég megkívánhat. Most már csak azt mondja meg nekem, mindez mennyibe kerül.

— Egy fillérrel sem többé, mint a normális panzió bármelyik hasonló fürdőhelyen.

— De hiszen, mit keres akkor a hotel ilyen nagy befektetés mellett?

— Nagyon szépen keres, arról biztosíthatom Önt. A panzió árát ugyanis egy hónapra előre kell fizetni. És ez a haszon. Mert ezt az életet kellemetlenség nélkül, tökéletes megelégedettséggel, vágy nélkül és komplikációk nélkül még nyári szabadsága alatt sem bírja ki az ember öt napnál tovább.

Németország helyzete tarthatatlan

Keresztülvihetetlen a Young-terv — Nyilatkozik Németország egyik legbefolyásosabb politikusa

Berlinből jelentik: Hugenberg Alfred dr. titkos tanácsost, a német nemzeti párt ismert vezérét külföldön általában a német politika mumusának tekintik. Ennek a közhitnek egyik oka alighanem az, hogy Hugenberg dr. igen hallgató ember, aki gyűléseken és a parlamentben is ritkán szólal fel, hívei közötté azonban számos temperamentum akad. Ezek azután olykor elvetik a súlyot és ezért a közvélemény a párt vezérét teszi felelőssé. A másik ok viszont abban rejlik, hogy Hugenberg dr. a leghatalmasabb propaganda-apparátus fölött rendelkezik az összes pártvezérek közül. Az övé a legnagyobb német újságkoncern, a Scherl-Verlag, a „Berliner Lokal-Anzeiger“, a „Der Tag“ és a „Berliner illustrierte Nacht-ausgabe“ című napilapokkal és egy csomó igen elterjedt hetilappal és folyóirattal. A koncernéhez tartozó ALA hirdetési vállalatot keresztül, a legnagyobb vidéki lapokat is kezében tartja. Végül néhány év óta az UFA, Európa legnagyobb filmvállalata is az ő tulajdona.

Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának ma módjában van elsőként közölnie Hugenberg dr. tanácsos szenzációs nyilatkozatait az aktív német külpolitikáról és a revíziós lehetőségekről. Hugenberg dr. ezeket a nyilatkozatokat a „Tidens Tegn“ oslói napilap munkatársa előtt tette. Közölni az érdekes beszélgetést, amely a következőképpen folyt le:

— Mi a véleménye tanácsos urnak a német választások kimeneteléről?

— A német ifúság megmutatta, hogy nem ért egyet avval a tiz éven át folytatott német külpolitikával, amely a birodalmat egyre nagyobb nyomorba taszította.

— A német nemzeti párt mindig aktív politikát sürget. Melyek a leglényegesebb pontjai ennek az aktív külpolitikának?

— Külpolitikánknak csak egyetlen célja lehet a versaillesi és a Young-féle szerződés ésszerű revíziója. Botorság a revíziós követelésekkel kapcsolatban háborúról beszélni. A lefegyverzett Németország ma sokkal kevésbé képes háborus akciókra, mint a legkisebb európai szabad ország. A szerződések rendelkezései megmutatják azt az utat, amelyen haladnunk kell. A népszövetségi paktum 19. cikke nyomatköszön hangszulyozza, hogy azokat a nemzetközi viszonyokat, amelyek fenntartása a világbékét veszélyezteti, vizsgálat alá kell venni. Nem szándékom részletekbe bocsátkozni, azonban mégis kénytelen vagyok néhány ilyen körülményre utalni.

— Épp így elviselhetetlen Németország egyoldalú lefegyverezése, a Rajna-vidék kiürítése és a semleges zóna fenntartása a Rajnától keletre. A versaillesi békeszerződés 5. szakasza alapján feltétlenül jogunkban áll az összes aláíróktól a leszerelési rendelkezések teljesítését, avagy a magunk számára is fegyverkezési szabadságot követelni. Természetesen a reparációs-kérdés is azonnali revíziót igényel.

— A Young-terv keresztülvihetetlennek bizonyult és pedig sokkal hamarabb, semmint a legnagyobb pesszimisták várták. Az államférfiaknak és a pénzügyi szakértőknek ismét össze kell jönniök és le kell tárgyalniök a szerződések ésszerű revízióját.

— Hiszi-e, hogy ez a revíziós törekvés külföldön támogatásra talál?

— A jelenlegi állapotok tarthatatlanságát külföldön is egyre szélesebb körök hirdetik. Ezt angol és olasz lapok, amerikai államférfiak nyilatkozatai, sőt egyes francia politikusok kijelentései is bizonyítják. Hiszen a jelenlegi viszonyok következtében nemcsak Németország, de az egész világ szenved. A jelenlegi világgazdasági krízis szoros összefüggésben áll azokkal a természetellenes feltételekkel, amelyeket a győztesek Középeurópa, a föld egyik legfontosabb termelési és piacterületére kényszerítettek és avval a mesterséges túkeínflációval, amellyel a be nem hajtható háborus adósságokat fenntartják és az egész világot nyugtalanítják és büntetik.

A népies zene 4 mesterműve . . .

Cselényi József — Bariton

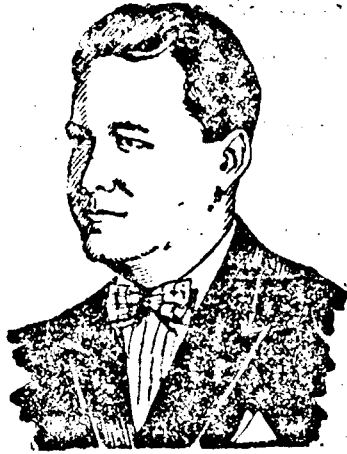
Fehér selyem csipkés szélű kendő

Nem tudom én mit vétettem AM 2505

Cselényi József — Bariton

Hogyha lát is nap-nap után Száz szál piros rózsza

AM 2504

Cselényi József

Nagyvárad Bura Sándor Cigányzenekara

Lehullott a rezgő nyárfa ezüstszínű levele

Csak egy kis lány van a világon AM 2541

Budapesti Kamarazenekar Komor Vilmos

Csárdás Bordal

AM 2523

A népies zene gazdag repertoírjából, különösen Ajánljuk továbbá

Cselényi József — Bariton:

Ami köztünk történt } AM 2502

Azt mondják az égből } AM 2503

Hosszú volt a tegnapi este } AM 2503

Barna az én babám } AM 2507

Ahogy engem vor az Isten } AM 2507

Megfogadtam az Istennek } AM 2507

Aranyszörű kis bérányka } AM 2527

Szép vagy, gyönyörű vagy } AM 2527

Nagyvárad Bura Sándor Cigányzenekara:

Csitt babám } AM 2501

Elmentek a Nádasdy huszárok-Nem jó, nem jó } AM 2501

Ritka béra } AM 2619

Csillagok, csillagok az égen világítanak } AM 2619

Ha rossz vagyok hozzád } AM 2618

Erik a, hajlók a búzakalász } AM 2618

Palló Imre — Bariton:

Katonadalok } AM 2524

Édes anyam ha bejön Egerbe } AM 2524

Magyar Imre Cigányzenekara:

Mangófa } AM 474

Szeretem a cigányzenét } AM 474

Magyar csárdás } AM 475

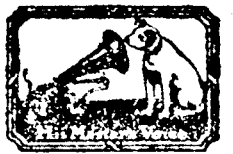
Piros petyes } AM 475

Fekete hajamból } AM 476

A Csap utcán } AM 476

Mindezen fentebb felsorolt lemezek minden jó szaküzletben kaphatók, árak darabonként 170 Lei.

„HIS MASTER'S VOICE“ Gramafonok

Legtökéletesebb felvételek

Veszedelemes kokainbarlangot lepleztek le Csernovitzban

A veszedelemes mérget egy gyógyszerész osztotta ki — A kábítószer áldozatai — Egy ismert bécsi dúsgazdag kereskedő fia is áldozata lett a csernovitzi kokainbarlangnak —

Csernovitzból jelentik: Néhány nappal ezelőtt több névtelen feljelentés érkezett a csernovitzi rendőrségre. A feljelentések szerint a városban nagyban folyik a kábítószerrel való kereskedelem. Különösen az éjjeli mulatóhelyeken és a külvárosi kocsmákban folyt a kokain-csempészés, mely napról-napra nagyobb számban szedte áldozatait. A csernovitzi rendőrség a legnagyobb titokban nyomozni kezdett, de a nyomozás eredménytelen maradt, mert a kokain-csempész társaság megneszezte a dolgot és így eltüntette a rendőrség szeme elől a nyomokat.

Az elmúlt hét végén váratlanul szenzációs fordulat állott be a csernovitzi kokaincsempészes ügyében. A rendőrség ugyanis váratlanul razziát tartott a városban, meglátogatott minden egyes szállodát és kocsmát. A razziának meg volt a kívánt eredménye, amennyiben a vasutállomással szemben lévő szállodában

veszedelemes kokain-barlangot lepleztek le.

A szálloda egyik szobájába hiába kopogtatott a rendőrség, a lakó nem akart jelentkezni. A szolgálatot teljesítő rendőrtiszt feltörette a szálloda ajtaját. Az ágyon egy igen elegánsan ültözött ifjú feküdt, aki teljesen a kokain élvezetének a hatása alatt állott és így mozdulni sem tudott. Az éjjeli szekrényen kis üveget találtak, amelyben mérge volt. A fiatalembert kocsin felszállították a rendőrségre, ahol magához tért. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy bécsi illetőségű, az apja dúsgazdag kereskedő, régebbi idő óta rabja már a kokain-

élvezetnek s miután szülei erős fegyelem alatt tartották, megszökött otthonról, hogy szabadon hódolhasson szenvedélyének.

A rendőrség tovább folytatta a nyomozást. Megállapította, hogy **a kokain elosztóhelye az egyik csernovitzi gyógyszerertárban volt.**

A gyógyszerész édesanyja és nővére az egyik csernovitzi éjjeli mulató tulajdonosai és a gyógyszerertár számára rendelt mérget a mulatóban osztották szét a bizalmi emberek között, akik azután a kokaint rendeltetési helyére szállították. A rendőrség felkereste az éjjeli mulatót, ahol nagymennyiségű kokaint foglalt le. A nyomozás tovább folyik abban az irányban, hogy kik vettek részt a kokain élvezetében és előreláthatólag több feltűnést keltő letartóztatás várható.

— **Borzalmas vérfürdő egy lengyel városban.** Varsóból jelentik: Czeszohova városában, a társadalmi és betegsegélyző biztosítóintézet épületében, ma három tisztviselőt köztük az intézet felügyelőjét megölték. A gyilkos behatolt a felügyelő szobájába, ahol két tisztviselő éppen Koshrzevszky ellenzéki szocialista képviselővel tárgyalt. Mindhármukat lelőtte, még több lövést adott le, majd önmaga ellen fordította fegyverét és agyonlőtte magát. A hármas gyilkosságot a választásokkal beállott izgatott atmoszféra eredményének tulajdonítják és valószínűre veszik, hogy a gyilkos nem volt beszámítható állapotban.

Színház — Irodalom — Művészet

FRUSKA

Barry Connors vígjátéka és az idei szezon első próbaujdonsága az aradi színpadon

Szabályos Hamupipóke-téma feldolgozása a vígjáték. Amerikai módra. Népiesen, tengerentúli fogalmakkal, de bájosan, csaknem karrikaturát nyújtva. A család kisebbik lányának szerelmi diadala nővéri megaláztatásokon, anyai praktikán keresztül (aki mindenben csak az idősebb gyermekének kedvezne) a boldogságig. Ez az eseményvonal. Halhatatlan mese, ugyebár!

Sürgősen el szeretném azonban mondani, hogy ez a kis Hamupipóke mégsem olyan sajnálatraméltó. Mert nem kell lencsét szemelnie, sem surolnia, sem mosogatnia, sőt előkelő éttermekben kettesben költ el egy idősebb bacsikával vacsorákat s csak a selyem belépőn kell összevesznie nővérel, de azután a Fium is, akit az urhatnám nővér csak szükségből ráncigál elő, a Fruska viszont szeret, még pedig úgy, ahogy az a jámbor szerelmi alany maga tanította ki rá.

Itt adódik a drámai bökkenő. A Fium tulajdonjogának elnyeréséért. A Fruska most ez egyszer nem adja azt, amit a nővére elvesz tőle. Nem adja, mert a szerelme erősebb a túrelménél. Nem adja, mert az érző szívi apja is az ő pártjára áll. Nem adja, mert nem is kell adnia, mert a szerző: Barry Connors okos ember és ügyesen elrendez mindent. A jó elnyeri jutalmát, az erkölcsi igazságszolgáltatás kedvéért, ám a rossznak sincs szüksége zsebkezdőre. A nővér sem marad pártában, csak a mama kapja meg a magáét — a papától.

A vígjátéknak fehér a humora, épen ezért tetszetős, kellemes. A figurák pedig mérték-tartó kedéllyel felruháztak, emellett azonban itt-ott zsánerbe hajlók. Áll ez különösen a nővérré, helyenként az anyára, bár ennyi anyai részrehajlás még a Hamupipóke mesében is sok. Bájos az a kipoentirozás, ahogy a papucs férjből kitör a „ki az ur a háznál”, amiből egyenesen következik azután, hogy a mama meghunyászkodik és átcsap a burleszki groteszkbe.

Jóleső volt a meglepetés, hogy Szabados Árpád gondos és biztos rendezői kezében általában megfelelő tolmácsolást nyert ez az úde kis komédia és az aggodalmak, ha nem is voltak alaptalanok, nem váltak oly szembe- szökővé, hogy az előadás harmoniáját meg- rontották volna. *Dancs Ica* vállalkozó kedve- nél csak ösztöne nagyobb, amely elvitathat- atan készségeit árulja el színpadratermett sok- oldalúságának még az ilyen alakok megmin- tázásánál is, mint a Fruska. Fiatalos, formá- lható és a helyes utakra könnyen vezethető ez a készség és előny az is, hogy megfigyelő képességének élességével gyorsan és önmaga- tudja saját modorosságait letompítani. Érte- lmes megsejtésre vall, hogy egy ilyen Fruska- féle alak megformálásánál nem szabad prob- lénamegoldással viaskodni a figura jellem- nek, jellegének szétfejtésénél, hanem könnye- den, frissen, közvetlenül úgy kell ábrázolni azt, hogy mindjárt szívünk mellé lépjen. Elha- tározóan szép és értékes volt a sikere, amely sűrű tetszésnyilvánításokban jutott kifejezésre.

Jávor Alfréd jószágos, jovialis, derék pa- pája valósággal uszik a józui, kedélyes humor- ban. Kitűnően érzi magát Jávor a szerepben, ezt a jó érzést át is tudja hullámoztatni a né- zőtérre. Az antipatikus nővér körülményes színészi feladatát maradéktalanul oldja meg *Harmath* Jolán. Hideg gögje stílusos, tiszta be- széde kellemesen hangzik, plasztikus alakja dekoratív színt ad a színpadnak. *Gömör* Em- ma kitűnően üti meg azt a hangot, amely a szintén antipatikus mama mentalitásának meg- értéséhez szükséges. A III. felvonás burleszk jeleneteinél talál legjobban magára. *Frotta* Gé- za annak a fiúnak ad jelentőséget, aki nehezen eszmél arra, hogy olyan annivaló, kedves kis-

SZEMZŐ GYULA SZOBAFŐNÖK LETT

Páris egyik legelőkelőbb szállodájában

Egy ismert magyar ur pályafutása a főispánságtól a szobafőnökségig
Szemző Gyula vissza akarja szerezni vagyonát — Legendás vagy-
nából csak brilliáns gombjai s finom keztyűi maradtak meg csupán

Páris legelőkelőbb hoteljében, a világhírű dollármilliomosok és politikusok állandó és ragyogó rezidenciájában, az exkluzív Excelsior főportási fülkéjében egy kimért és szertartásos ur hajlong diszkrétan az előkelő diplomaták vagy az érkező amerikai olaj- és filmkirályok előtt. Ragyogó szmoking és selyem mel- lény feszül délceg természetén, amelynél csak az ingplasztrón ragyogóbb. Hat darab hatal- mas (ugy mondják egyenként 3 karátos) bril- liánszomb ragyogtatja plasztrónját, amelyeket a brilliánsok kedvéért a szertartásos ur 6 lyuk- kal készítettett. Fekete selyemmellényét is 4 darab imponáló brilliánszomb tartja össze, míg kézelőin 2 darab 5 karátos brilliánszomb csil- log.

Ez a brilliánsoktól csillogó ur Magyaror- szágnak egyidőben legismertebb gentlemene, Szemző Gyula, volt dús gazdag bácskai földbir- tokos és főispán. Szemző Pozsonyban hosz- szabb ideig le volt tartóztatva az ismert bécsi Léderer-féle bombamerényletből kifolyólag. Kiszabadulása után Budapestre, majd Berlinbe ment, ahol magyar vendéglőt nyitott. Eleinte jól ment a berlini „magyar kocsmá”, később azonban rosszul ment a bolt, mire Szemző Pá- risba tette át székhelyét.

Az Aradi Közlöny olvasóközönsége hasáb- jainkról ismeri a gálans és kalandos Szemző Gyula hajdani életét, aki két sárgakeztyűsü ke- zével egyformán szórta vagyonát részben Montekarlóban, részben Budapesten, itt nőkre és pezsgőre, míg odalenn kártyára és rulettre.

Régi életéből és vagyonából csak a kez- tyűket és brilliánszombokat mentette át, de ezekhez ma is ragaszkodik, sőt, talán inkább, mint valamikor.

lévén Szemző Gyula legendás nimbuszának leg-

lány szerelmes belé, mint a Fruska. Ezt a jámbor együgyűséget rokonszenves figurába véste. Jó munkát végzett *Rajnay* Sándor. Rö- videbb lélekzetű szerepben aktív pillanatokat rögzített le *Zalányi* Margit, *Csóka* József ka- bmetalakítása mintaszerű volt.

A közönség sok szeretettel, melegséggel és elismeréssel fogadta a darabot és köszön- tette annak szereplőit.

Salgó Pál.

* Az aradi színház heti műsora. Péntek: Fruska, vígjáték, itt másodsor, C. bérlet. Szom- bat: Alvinczy-huszárok, operettujdonság, A. bérlet. Vasárnap: délután 3 óraker: Alvinczy-huszárok, rendes helyárrakkal. Este 6 óraker: Fruska, mérsé- kelt helyárrakkal. Este 9 óraker: Alvinczy-hu- szárok, B. bérlet.

* Pénteken este Fruska másodsor. A befutott szellemes angol vígjáték tegnap esti meleg sikere után bizonyos, hogy az aradi közönség élénk érdeklődé- se fogja kísérni a kitűnő darab többi aradi előadásait is.

* Lázás érdeklődés a szombati operettpremier iránt. Az Alvinczy huszárok szombat esti premierjére már most kapkodják a jegyeket. A kitűnő operett, a melynek nemcsak a zenéje és a szövegekörnye meríti ki az ideális operett kívánalmait, de mint látványosság is ritkítja pártját. A dalis Alvinczy huszárezred gálans asszisztálása mellett lejátszódó romantikus szerelmi történetben egész sorozata van a parádés szerepeknek. A darabban mutatkozik be Székely Bálint, a kitűnő fia- tal bonviván, Fiedler Duci, a bájos szöke művésznő és egy kacagató szerepben fel fog benne lépni ifj. Szen- drev Mihál, az aradi közönség népszerű táncosko- mikusa is, akinek a szezonban ez az első és érdeklő- déssel várt fellépése. Ragyogó szerepe van a darab- ban Kornély Máriának, a primadonnának, Csóka Jó- zsefnek, a máris népszerű, új operettkomikusnak, Vin- cze Emminek, a mindig kedves és mindig eleven sub- rettnék, Felhő Ervinnek, a rendezőnek, aki színészi kvalitásait is ragyogtatja. A darab A. bérletben, este félkilencor kerül bemutatásra.

* Újabb könyvszaporulat a Kölcsey Egyesület olvasóinak. A Kölcsey Egyesület tagjai ingyen

érdekesebb és legbeszédesebb eszköze az a néhány száz pár sárga szarvaskeztyű és a kb. 10—12 darab hatalmas brilliáns.

Szemző Gyulát tehát még ezek után sem lehet a letörtség jelzőjével illetni, csak éppen rájött arra, hogy a ruletten és bakkon kívül még egyébbel is lehet manapság pénzt keresni. Szemző hát Párisba ment szobafőnöknek és ma az Excelsiornak olyan kitűnő szobachefje van, a mlért a newyorki Waldorf Astoria Hotel is méltán megirigyelheti.

Szemző tudvalevőleg Európa, legtöbb és legelőkelőbb hoteljeiben szállott már meg, mint vendég, sőt mint előkelőség s így a szobafőnöki teendő ellátását veleszületett fellépésénél, in- telligenciájánál és műveltségénél fogva talán egyetlen hivatásos szobafőnök sem tudná stílu- sosabban elvégezni, mint a volt főispán. Szem- ző Gyula állandóan szmokingban vagy frakk- ban jár- kel a szállodában és belső zsebében éppugy meghúzódik k a harmónikás főpincéri fizetőtáska, mint általában a szobafőnököknél és ebbe a táskába szokta Szemző a hotel ven- dégeitől átvett pénzeket rakni.

Szemző Párisban igen takarékosan él. *valószínűleg komoly és nehéz munkával — vagyont akar gyűjteni.*

A pénzszerzést tartja a legfontosabbnak. Szemző Gyula egyébként Párisban a leg- biztosabb uton halad a gazdagodás felé, amire azokból a hírekből következtethetünk, amelyek többé-kevésbé megbízható forrásokból róla ér- keznek. Ezek szerint havi jövedelme a mi pén- zünkben átszámítva eléri a háromszázezer lejt, amihez jönnek még a borralalók és egyéb szo- kások tiszteletdíjak, viszont Szemző párisi re- zsije alig ezerkétszáz lejt, mert természetben kapja a hotelben a lakást, érkezést és mosást.

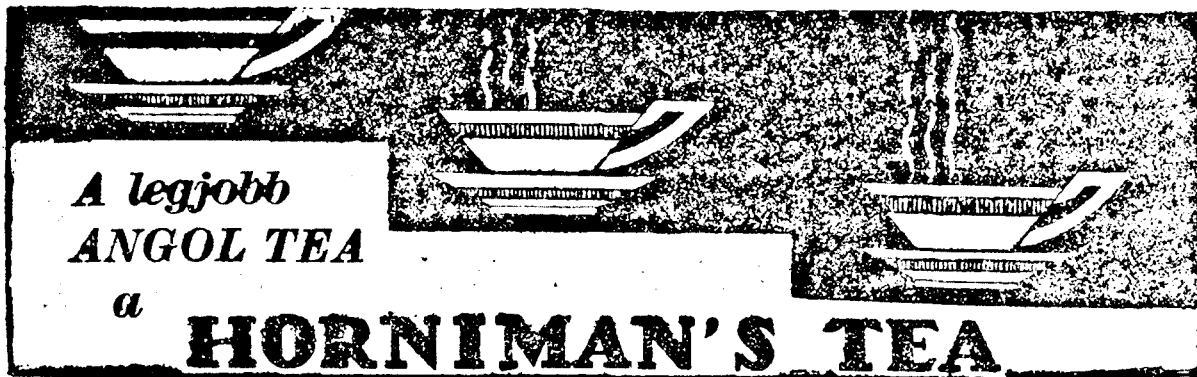
használják a Kulturpalota könyvtárát, miután ez a jövőre 50 esztendő egyesület teremtette meg a nagyszerű intézményt. A Kölcsey Egyesület sze- rény tagdíjaiból állandóan gondoskodik tagjainak új olvasnivalóiról. A napokban ismét 46 eredeti és fordított regénnyel szaporította a kölcsönkönyv- tár állományát, melyek könyvtárszerűen feldol- gozva az olvasók rendelkezésére állnak. Novem- ber hó közepén felolvasásait is megindítja a Kölc- sey Egyesület és ezek a régi és újonnan belépő tagoknak egyformán ingyenesek lesznek. Tagnak minden kedden és pénteken délután 5—6-ig jelent- kezhetni a kulturpalotai Kölcsey-szobában Szöl- lösi István titkárnál.

* Gondáné Szalay Joli halála. Színházi körök- ben ma délelőtt szomorú hír terjedt el. Gondá- né Szalay Joli, az aradi színház volt pénztár- noknője hosszas szenvedés után ma hajnalban elhunyt. Gondáné Szalay Joli 1926. óta nem ült már a színház pénztárában. Közben el is vált fér- jétől, Gonda Ernőtől és súlyosan meg is betege- dett. Tuberkulózis támadta meg, amely évként át sorvasztotta. A fiatal asszony rettenetesen kínló- dott az utóbbi hónapokban már csak injekciók tartották benne az életet. Hosszu ideig feküdt a tudóstanatóriumban, majd a közkórházban, ké- söbb szükeimél s itt élte utolsó óráit is. A napok- ban, amikor a végét érezte, az volt a kívánsága, hogy vigyék vissza a kórházba, ahol nagyon jól bántak vele. Kérését teljesítették és a kórházban ma hajnali három óraker hunyta le örök álmra szeméit. Halála széles körökben keltett nagy rész- vétet. Temetése pénteken délután 4 óraker lesz a közkórház halottas házából.

* Molnár premiere a Színházi Fletben. Molnár Fe- renc új színdarabjának, a Jó Tündér- nek Vígyszínházi bemutatója alkalmából Incze Sándor hetilapja bőven és részletesen számol be a világhírű író legújabb sikeré- ről. Novellák, cikkek, sport, rádió és divatrovat re- gény és háromfelvonásos színdarab stb. teszik gazdag- gá és változatosabbá a Színházi Flet új számát, amely- nek ára kottamelléklettel és 32 oldalas gyermekújság- gal együtt 40 lei. Negyedévi előfizetési díj 450 lei. Kt adóhivatal Budapest, VI. Aradi-ucca *

Merénylet Hüttl pesti orvos-professzor autója ellen

VÁC, október 16. Vác és Sződ között éretlen suhancok köteleket feszítettek ki az országúton. Az esti órákban az országút két oldalán egy-egy fához erősítettek köteleket. Egy arra haladó autó soffőrje, aki Hüttl Hümér dr., neves pesti orvosprofesszor kocsiját vezette, nem vette észre és nekiment a kötélinek, amely elszakadt ugyan, de a soffőr orrát összeroncsoolta. Az autó többi utasai sértetlenek maradtak. A professzor nem volt közöttük. A nyomozás megindult.

Véres lázadás egy cahulmegyei községben

A lakosság feldulta a bíró házát és földjét — A csendőröket megtámadták — Közelharc a község uccáján — Több súlyos sebesülés történt

Bucurestiből jelentik: Izgalmas eseményekről szóló jelentések érkeztek ma délelőtt Bucurestibe a cahulmegyei Maimaclia községből. A lakosság elfoglalta és feldulta a bíró: Ilie Dumitrescu házát és földjét, sőt az otthonának egyik részét le is rombolta. Ezután pedig megütközött a kiérkező csendőrséggel és ennek során több súlyos sebesülés is történt.

A községben már régebben feszült volt a levegő a község tanácsának ama határozata miatt, amely a közbirtokosság terhére befektetéseket akart eszközölni. Ez a határozat különösen három-négy gazdát érintett volna súlyosan, akik lázítani kezdtek a faluban Ilie Dumitrescu bíró ellen. Tekintettel arra, hogy a községi tanács a meghozott határozatától nem akart elállani, azt főképpen a bírónak tulajdonították és ennek során hatalmas tömeg vonult ma fel a háza elé, azt követelve, hogy ha van bátorsága, jelenjen meg és mondja szemükbe, hogy véghez viszi a határozatot.

A bíró látva a fenyegető fejleményeket, értesítette a csendőrséget és elbarrikádozta a kapukat, azonban hasztalan, mert a tömeg betört azokat és bevonult a lakás belsejébe.

Egy másik csapat pedig a bíró földjére ment és úgy itt, mint a házban pusztítani kezdett.

A berendezést összetörték, az ültetvényeket feldúlták, aztán a ház egyik részét le is rombolták. A bíró csak nehezen menekült meg. Közben kivonult a csendőrség, amely szétosztásra kérte föl a feldühödött embereket. A nép azonban megtámadta a csendőrséget is és formális közelharc kezdődött meg közöttük. A csendőrök előbb a levegőbe lőttek, majd puskatussal kezdtek verni a parasztokat és ennek során négy paraszt igen súlyosan meg is sebesült. Végül is csak hosszas küzdelem után sikerült a békét helyreállítani. Természetesen több letartóztatás történt. A megyei prefektus maga vezeti a vizsgálatot.

Megrohmoztak egy budapesti péket, aki önként szállította le az árakat

Az ipartestület arra akarta kényszeríteni, hogy árusítson drágábban

Budapestről jelentik: Az egyik budapesti péküzletet ma valósággal megrohmozták a vevőközönség. A péküzlet tulajdonosa ugyanis váratlanul önszántából nagyarányú árleszállításokat eszközölt és 40 fillérért adott egy kiló nulfáslisztet, 4 fillérért egy süteményt s 40 fillérért egy kiló kenyert. Az üzlet már a kora délelőtti órákban nagy forgalmat bonyolított le. Neusokára azonban az ipartestület emberei jelentek meg az üzletben és arra szólították fel a tulajdonost, hogy számítsa a megszokott egységárban áruját. A tulajdonos viszont kijelentette, hogy ha nem is tetszik az ipartestület embereinek, ő mégis ezen az áron fogja süteményeit és lisztáruját eladni, mert még a leszállított árban is tisztességes haszna van.

Alexander Béla aradi gyógyszerész szájvizet hamisított

Terhelő bizonyítékok egy házkutatás alkalmával — Egy bucuresti-i parfümgyár feljelentése nyomán indult meg a vizsgálat

A Léda bucuresti-i parfümgyár, mely mint egy drezdai illatszer-gyár romániai fiókja működik, már régebben arra a felfedezésre jutott, hogy a képviselői cikkeihez tartozó Odol szájvizből több olyan készítmény is van forgalomban, amely nem a gyár műhelyeiből kerül ki és az eredeti Odol szájvizet hamisítják. A gyár emberei vizsgálni kezdték az ügyet és

a szálak Aradra vezettek egy aradi gyógyszerészhez.

Ennek alapján a gyár vezetősége közölte tapasztalatait az aradi rendőrséggel, ahol Margescu rendőrkormányzó vette a kezébe az ügyet és megállapította, hogy a hamisított szájviz tényleg Aradról kerül forgalomba, még pedig Alexander Béla gyógyszerész útján, akit gylkossá vádjára alól éppen a közelmúltban mentett fel az aradi törvényszék.

A kormányzó nyomozása alapján rendkívül indokolt volt terhelő dokumentumokat szerezni Alexander Béla ellen és tegnap több detektív társaságában házkutatást tartott a gyógyszerész lakásán. Ekkor azután a szükséges bizonyítékok birtokába is jutott a rendőrség, a mennyeiben a gyógyszerész lakásán nagymennyiségű Odol vignettát talált, valamint olyan üvegeket, amelyeknek ismert formájában kerül forgalomba a szájviz. Alexander a megtalált dokumentumok alapján hasztalannak találta a tagadást és be is ismerte, hogy az Odol márkájú csomagolásban valóban szállított több aradmegyei és erdélyi drogériának és gyógyszerháznak szájvizet, amelyet azután mint eredeti Odol készítményt adott el.

A vignettákat Aradon készítette, még pedig Kállai Miksa litografiai nyomdájában, aki teljesen jóhiszeműen vette fel a rendelést. A rendőrség még tovább folytatja a nyomozást az ügyben, mert súlyos gyanúok merültek fel egy Müller nevezetű illatszerész ellen is, a kinek nagymennyiségben adott el ilyen hamis Odol készítményt Alexander és állítólag tudott volna a szájviznek hamis voltáról.

A belügyminiszter rendelkezésére megszűnt a titokzatos O. P.

„Közrend” címen százezreket kaptak eddig azok, akik a közrendet megzavarták — Takarékoság a szubvenciók kiadása körül — Csökkentik a kabinetfőnökök számát

Bucurestiből jelentik: A lapok erősen kommentálják Mihalache belügyminiszter ama intencióját, hogy megszünteti az ugynevezett közrend-alapot, amely milliókat tett ki évenként és amely a belügyminiszter korlátlan rendelkezésére állott, hogy abból szubvenciókat adjon ki. Ezzel kapcsolatosan a Dimineata mai számában cikket ír „A titokzatos O. P.” címmel.

A lap szerint a belügyminisztérium várótermében naponta többszáz ember fordul meg. Ezek között a legnagyobb számban azok szerepelnek, akik valamilyen címen szubvenciót akarnak. És a szubvenció kiutalása — mondja a Dimineata — eddig igen kevés formális igénybevételevel történt. Egy miniszteri névjegyet kapott az illető. A névjegyben egy összeg szerelt és a sarokban ez a titokzatos két betű állott: O. P. Ez annyit jelentett, hogy Ordinea Publica (közrend). Így hívták az ala-

pot, amelyből százezreket kaptak azok, akik a közrendet megzavarták. A Dimineata végül azt írja, hogy a belügyminisztériumban valóságos forradalmat idézett elő az a jelentés, amely közölte, hogy az új belügyminiszter meg akarja szüntetni az — O. P.-t.

Mihalache egyes intézkedései különben — állapítja meg a lap — erős elégedetlenséget keltek a belügyminisztériumban. A belügyminiszteri vezérigazgatók és osztályfőnökök mindegyike eddig egy-egy autóval rendelkezett, az autókat már elvitték az új belügyminiszter rendelkezésére. Mihalache csökkenteni akarja a kabinetfőnökök számát is, annál is inkább, mert a jelenleg működő hét kabinetfőnök annyi fizetést kapott, mint négy miniszter. Mindezeket az újításokat — fejezi be érdekes cikkét a Dimineata — természetesen erős elégedetlenséggel fogadják a belügyminisztérium hivatalos szobáiban.

Feltámadt a halott

Ravatalán felébredt egy écska vendéglős és halálra rémítette a virrasztókat.

Becskekről jelentik: Ivanitza Sztevan écska vendéglős már hosszabb ideje tüdővészben megbetegedett. Az idős ember állapota az utóbbi napokban rohamosan rosszabbodott és tegnap reggel felesége elhíhédett, szintelen arccal, iüvegesedő szemekkel, holtan találta ágyában. Az asszony fekete ruhát öltött, koporsót rendelt, előhívotta a faliorát és gyertyát gyújtott a halottas ágy fejénél, majd a postára ment és táviratoztott Ivanitza rokonainak.

Délutánra megölték a gyászoló rokonok és megindult a szomszédság bucsujárása a ravatalhoz. Az esti órákban a ravatalról gyanús hangokat hallottak, a halott egyenletesen lélegzett. A virrasztókban elhült a vér, néhányan keresztet vetettek, mások halottsápadtan

kövér meredve néztek maguk elé, mert az elmenekülésre már nem volt erejük. Majd felnyitották a halott szemét, Ivanitza Sztevan felült a koporsóban és kíváncsian maga köré nézett. Kiderült, hogy tetszhalott volt és nehéz narkotikus álomból ébredt fel.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Hangos amerikai filmsláger. **DAISY.** (A szerelem hazugsága.) Dráma. Főszerepekben: Nancy Carroll, Gary Cooper és Lukács Pál. Előadások megkezdésekor az ajtókat lezáratnak.

SELECT: Utoljára. **QUARTIER LATIN,** Szerelmi dráma. Főszerepekben: Carmen Boni és Petrovich Szvetisláv.

ELITE: Utoljára. **CSIRKEFOGÓ KISASSZONY.** Ötletes vígjáték. Dina Gralla a főszerepben.

GRADISTE: 7 és 9 órákor. Utoljára. **KALANDOROK.** Dráma a cowboyok életéből Tim Mc Coy-jal a főszerepben.

H I R E K

A király születésnapja

Ünnepi istentisztelet az összes aradi felekezetek templomaiban — A kormány tagjai az uralkodónál

Fellobogózott város ünnepelte ma meg II. Károly király születésnapját. Az összes felekezetek templomaiban ünnepi istentisztelet volt, amelyen résztvettek a katonai és polgári hatóságok. Délelőtt tíz órakor a görög keleti székesegyházban volt hálaadó istentisztelet, amelyen megjelent *Vişoreanu* tábornok, helyőrségparancsnok a teljes tisztikarával, *Marsieu* Iustin dr. megyei prefektus, *Lutai* Corneli dr. polgármester, *Lázár* Ágoston dr. megyei választmányi elnök, *Moga* Romul dr. rendőrkezes, *Caba* Gyula pénzügyigazgató, *Horgol* György törvényszéki elnök, *Vlad* Sándor, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, az összes parlamenti képviselők és köztisztviselők. Az ünnepi misét dr. Comsa Gergely püspök pontifikálta nagy és fényes papi segédlettel. A Catedralei (Tököl)-téren közben egy diszszázad foglalt helyet. Az egyes felekezetek templomaiban tartott ünnepi istentiszteleten a városi tanács kiküldött tagjai is résztvettek. A délelőtti órákban a vári templomban is volt ünnepi istentisztelet, amely után ismertették a katonákkal a nap jelentőségét. A közhivatalokban és iskolákban ma szünet volt. A tanulói ifjúság az istentisztelet előtt iskolai ünnepélyre gyűlt össze, ahol a tanárok tartottak előadást a nap jelentőségéről. Aradváros polgársága méltó módon ünnepelte meg első ízben II. Károly király születésnapját.

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a katedrálisban ünnepi Te Deum volt II. Károly király születésnapja alkalmából. Az istentiszteleten részt vettek a kormány tagjai, a diplomáciai testület, valamint az egyházi, katonai és polgári méltóságok és a Vitéz Mihály-rend lovagjai. A Te Deum után csapatszemle történt. Ünnepi istentiszteleteket tartottak a mai nap alkalmából az ország összes templomaiban.

Ma délután a kormány tagjai különvonaton Sinaia-ba utaztak, ahol az uralkodó déli 1 órakor audiencián fogadta a minisztereket. A kormány nevében *Mironescu* miniszterelnök üdvözölte a királyt és szerencsekívánatait fejezte ki születésnapja alkalmából. Délután 4 órakor a kormány tagjai visszatértek Bucurestibe.

— A királyi család tagjai értekezletet tartottak. Bucurestiből jelentik: A Lupta szerint Sinaia-ban ma értekezletet tartottak a királyi család tagjai. Az értekezleten a királyi ház statutumairól tárgyaltak, valamint néhai Ferdinánd király hagyatéka ügyében folytattak megbeszélést.

— Előkészületek a segesvári király-memóverre. Bucurestiből jelentik: Nagy előkészületek folynak a segesvári király-memóverre. *Condăescu* tábornok, hadügyminiszter ma Segesvárra utazott, hogy a hagyományokat megfelelő módon előkészítse.

Parkettasuroolást, poloskairtást gyorsan és pontosan végez **LOVAS** volt Illés-u. 111.

— A választójogi reform a parlament előtt. Bucurestiből jelentik: Kormánykörökből eredő hír szerint az első törvénytervezet, amelyet a parlament elé terjesztenek, a választójogi reform lesz.

— Kevesebb lesz a magyar egyházak államségélye. Bucurestiből jelentik: Az új költségvetés a kultuszminiszteri tárcának kiadásait egymilliórd forinttal csökkenti. A redukálás magyar szempontból is súlyos jelentőségű, amennyiben ezáltal a magyar egyházak államségélye is kisebb lesz a tavalyihoz képest.

— *Marsieu* Iustin dr. prefektus megyei utja során, melynek célja az agrársérelmek orvoslása volt, Kiszjenőn a parasztok között felosztotta azokat a földeket, melyek mintagazdaság céljára voltak rezerválva. Ugyancsak kisajátításra került a Mihai Viteazul-rend tagjainak fenntartott föld is, mivel annak tulajdonképpeni tulajdonosa nem volt és így megváltották a földet.

Szenzációs hírek Miron patriarcha lemondásáról

Az este megjelenő lapok szerint lemondott méltóságáról, mert az új költségvetés elvonja jövedelmét — A Lupta szerint Miron Cristea patriarcha csak nyugdíjáról mondott le

Bucurestiből jelentik telefonon: A Lupta híradása szerint *Miron Cristea* patriarcha példát akart nyújtani a takarékoskodásban és ezért elhatározta, hogy lemond régensi nyugdíjáról. *Miron Cristea* szándékát a főváros politikai köreiből általános megelégedéssel fogadják, annál is inkább, miután hatalmas viharok előzték meg a régensek jelentékeny összegű nyugdíjának megállapítását és a lapok élesen támadták a régenseket, akik elfogadták — sőt követelték — ezt a nyugdíjat.

Bucurestiből jelentik: Az este megjelenő lapok szenzációs hírt közölnek még *Miron Cristea* patriarcháról. Hír szerint a régensa-

nács volt tagja elhatározta lemondását a patriarchai méltóságról és ezt a tervet illetékes helyen közölte is. A patriarchat, amint a lapok jelentik, az indította tettére, hogy az új költségvetés jelentékenyen redukálja a patriarchatussal járó kiadásokat, de egyszersmind elvonja a jövedelmét is. Ez módfelett elkedvetlenítette és inkább visszavonul méltóságától.

Vigyázz!
mert nem minden lémtisztító
Sida!

A brazilai kormánycsapatok döntő győzelmet arattak

Megverték a felkelők csapatait, számos foglyot és löszert zsákmányoltak — Több várost visszafoglaltak és menekülésre kényszerítették a forradalmárokat

Buenos Ayresből jelentik: Parana állam kormányzója jelenti Porto Allegren keresztül, hogy Caropolisban a kormánycsapatok nagy győzelmet arattak a felkelőkön. A kormánycsapatok létszáma 1300 volt és a jelentések szerint a felkelők közül öt tisztet és 130 közlegényt foglyul ejtettek. A felkelők sok sebesültet is hagytak hátra. A kormánycsapatok 15 gépfegyvert és 80.000 darab töltényt zsákmányoltak.

A kormánycsapatok most tervszerűen tisztítják meg Minas Geraes államot a felkelőktől, elfoglalták a manti-i alagutat és érintkezésbe léptek a caropolisi csapatokkal. Az egyesült szövetségi csapatok most Prescoracer irányában vonulnak előre. A felkelők táborában nagy levertség mutatkozik. A kormánycsapa-

tok visszaverték a felkelők támadását Itaguatiara városa ellen, ezenkívül visszafoglalták Santa Caterina és San Antonio városokat és Docunba megerősített helyet. Rio de Janeiroban a bazafias alakulatok toborzása tovább folyik. Eddig négyezer önkéntes jelentkezett.

A Rio de Janeiroi kormány az egész tartományra alkoholtilalmat rendelt el. A kormány jegyzéket intézett az összes külföldi hatalmakhoz, amelyben bejelentette, hogy a felkelők kezeiben lévő kikötőket zár alá helyezte. Felszólítja a külföldi hatalmakat, hogy ezekben a kikötőbe ne jöjjenek külföldi hajók, mert ki vannak téve az esetleges eltiltyesítésnek. A többi között zár alá vették Brazília legnagyobb kikötőjét, Pernambuco-t is.

— Halálozás. Felletár Nándorné szül. nemes Filkovich Lujza tegnap éjjel életének 66-ik évében Vingán elhunyt. Az elhunytat nagyszámu és előkelő rokonság gyászolja.

— Dr. Falus Lajos gyásza. Dr. Falus Lajosnak, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara titkárnak mély gyásza van. Ugyanis tegnap hajnalban nagyanyja, öz. Kohn Ignácné született Láng Teréz elhunyt. Öz. Kohn Ignácné 90 éves volt, már hetek óta gyengélkedett és a magas korban lévő uriaszszony szervezete már nem bírt a betegséggel megküzdeni. Az elhunytban Kohn József édesanyját gyászolja. A temetés a Piata Avram Iancu-i (Szabadság-téri) gyászszobából holnap délután 3 órakor lesz. Az elhunyt családja iránt városszerle nagy a részvét.

— Kémkedéssel vádolt szigurancafelügyelő. Bucurestiből jelentik: Husarescu kisenevi szigurancafelügyelő ügyében holnap hoz döntést a belügyminiszterium mellett működő bizottság. Husarescu fel van függesztve állásából, mivel azzal a súlyos váddal illették, hogy a szovjet javára kémkedett.

— Véres zavargások Anatóliában, Sztambulból jelentik: A községi választás alkalmával az anatóliai Adaliában újabb zavargások voltak a parlamenti néppárt és Fethi Bey ellenzéki pártja között. A rendőrség nem bírt a csőcselékekkel és így a katonaság szuronyrohammal szórta azt szét. Két ember meghalt, 116 megsebesült.

SIMAY-tüdő téli uszodája megnyílt.

Férfiak részére — kedden kivéve — mindannap délelőtt; nők részére kedden egész nap és pénteken délután.

— Vasuti katasztrófa Constanta mellett. Constantából jelentik: A Constanta melletti Pala állomáson vesztéglő négy vagonba belefutott egy tehervonat. A négy vagon összetört, a tehervonat fékezője meghalt és több sebesülés történt. A váltóór megszökött. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy a súlyos katasztrófiáért kit terhel a felelősség.

Ha még nem látta, úgy tekintse meg

Szentgyörgyiné

a kirakásban, bent az üzletben a garantált jó mosó, színtartó, szép mintájú, kellemes viseletű **selyembarchendet** és bizonyára meg is fogja **98 lejért** vásárolni azt potomolesó

— Zavoral abbé Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Zavoral abbé, a nagy filoromán, ma megérkezett Bucurestibe. A pályaudvaron nagy tömeg várta és a hatóságok is képviseltették magukat. Zavoral abbét a pályaudvarról az Athene Palacea kísérték, ahol megszállt. Az abbé vasárnap Kolozsvárra utazik, ahol részt fog venni az egyetemi ünnepeken.

— A nemzetközi agrárkonferencia programja. Bucurestiből jelentik: Nagy előkészületek vezetnek be a szombaton megkezdődő nemzetközi agrárkonferenciát, amelynek ma vált ismeretessé részletes programja. Eszerint a konferencia tárgyszorzata három főbb pontot tartalmaz. Még nehezebb: 1. A mezőgazdasági hitelnyújtás kérdésének lefolytatása. 2. A gabonakereskedelem racionalizálása. 3. Állandó bizottságok megválasztása aktuális problémák megvitatására. A konferencián a román delegációt *Camarasescu* Jean vezeti. A szerkesztő-bizottság elnöke *Radulescu* Pavel lesz. Az öt különböző bizottságban pedig *Cristu*, dr. *Fne*, *Marian*, *Constantinescu* és *Cezar Popescu* vesznek részt.

— A kormány lemondását várják Angliában. Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint a munkanélküliség problémája olyan súlyos politikai ellentétet idézett elő, amelyek valószínűvé teszik a kormány legközelebbi lemondását.

— *Lugojeanu* Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Ma reggel Kolozsvárra érkezett *Lugojeanu* volt miniszterelnökségi államtitkár, aki bejárja az egyetemi ünnepeket, melyeken résztvesz és azután tovább utazik.

— Afrikán keresztül motorkerékpáron, Kairó-ból jelentik: Hayteer délafrikai lakos a Fokföldről motorbiciklin ma ideérkezett. Ő az első, aki motorkerékpáron keresztülutazta Afrikát.

— A japán császárné gyermeket vár. Londonból jelentik: A British United Press tokiói értesítése szerint a japán császárné lebetegedése márciusra várható. A császárnak eddig két leánygyermek van.

— A Borsszem Jankó friss száma csupa elevenség, érdeklőség és vidámság. Főbb cikkei: Mammot-jövedelmek és törpefizetések, „A Jótündér” a „Leoná”-ról, „Magyar Orvos” kontra „Országos Orvos-Szövetség”, Prof. Góth a Színház beteggyógyánál, A Magyar Hét humora, stb. Azonkívül száz vicc, sok karikatúra és nvereményes rébuszok. Molnár Jenő páratlanul népszerű lapjának egyes száma ára 15 lej.

AZ EMBER EGÉSZSÉGE

A besugárzott vitaminokról

A gyomorfekély és májbetegségek

Dr. Wiener Imre az alábbi cikkben folytatja érdekes beszámolóját a budapesti nemzetközi oryoskongresszusról.

Egy csontmegbetegedés, amelyet Reihinghausen-féle csontmegbetegedésnek ösmer a gyógytudomány és a mely az esetek egy nagy százalékában hosszas szenvedés után halálhoz vezetett, éppen ezen felderített összefüggések által vált az eseteknek egy nagy százalékában gyógyíthatóvá. Azt találták ugyanis, hogy az ilyen betegeknek a mellékpajzsmirigyekben vagy gyulladás, vagy daganat van, ha tehát ezen mellékpajzsmirigyeket sebészileg eltávolítjuk, — megszűnővén az ok, megszűnik a betegség is, mint okozat. Számos élő példa bizonyítja ezen új eljárás helyességét, valamint azt is, hogy ez a Reihinghausen-féle megbetegedés (artitis fibrosa) nem oly ritka betegség, mint azt régebben hittük. Biadt tanár (Prága) említi, hogy egy napon Brünnben 10 ilyen megbetegedést diagnosztizálhatott s miután az új eljárás annál hatásosabb, mennél korábban alkalmazzák, érthető, milyen nagy fontossággal bír a baj korai felismerése.

A vitaminhiány is okozhat csontmegbetegedéseket, valamint a *napienyhiány*. Eppen ezért a mai orvostudomány legfőbb fegyverei a csontbetegségek ellen a *mesterséges napieny*, a *besugárzott vitaminok* és bizonyos *vérmirigyek kivonatainak alkalmazása*. (Prof. Alvens.)

A harmadik napon az emésztő szervek gyulladással megbetegedéseit tárgyalták. Itt különös fontossággal Löwenbergnek, Ruttner híres berlini tanár assistensének megállapításai bírnak, aki szerint a *vakbél*, *epehólyag* megbetegedései, valamint a *gyomorfekély* is rendszerint a vastagbél megbetegedéséből származik. Így válik érthetővé, hogy egy és ugyanazon betegnél előbb a vakbél volt beteg, azután került sor vagy az epehólyagra, vagy pedig gyomorfekély fejlődött ki. A *bélöblítésnél*, *serum* és *vaccina* kezeléssel sokat lehet ezen a téren is megelőzni.

A vakbél fertőződhetik azonban a véráram útján is, ezek azok az esetek, ahol pl. torokgyulladás után heves vakbélgyulladás lép fel. Látjuk ezt főleg influenza járvány idején és így megértjük a vakbélesetek halmozását, szinte *járványszerűségét* is éppen influenza járvány idején.

Gudrent breslauer tanár ösmertette újabb feltevéseit egy fontos megbetegedés: a *májzsugor* keletkezési okait illetőleg. Szerinte az elsődleges ok: a *gyomorbélhurut*, ezt követi a máj és lép megnagyobbodása. Ha ilyenkor a lép beszédesetleg eltávolítatik, a májzsugor kifejlődését meg lehet akadályozni, kifejlődött májzsugor esetekben pedig a lép eltávolítása a betegség kedvezőbb lefolyását biztosítja.

Bemutatott még ezen utolsó napon Porgas tanár legújabb, nagy felfedezése: a *gyomortükrő*, amelynek jelentősége a finomabb gyomor-diagnostika terén: *teibecsülhetetlen*.

Régi, megingathatatlanak hitt nézetek és elvek így alakulnak és dőlnek meg. Ismertetésemet egy főntebb már említett előadó, Fürth kanárnak idézetével zárom:

„Neues Leben blüht auf den Ruinen.“

Dr. Wiener Imre.

A védők és az ügyész izgalmas vitája a tiszazugi arzenpör mai tárgyalásán

A csendőrök tagadták, hogy a gyilkos asszonyokat bántalmazták volna — A fogházörök előtt beismerték bűnüket, a tárgyaláson letagadták a gyilkosok

SZOLNOK, október 16. Az itteni törvényszék harmadik napja folytatja a tiszazugi arzenmérgező asszonyok utolsó csoportjának tárgyalását. A bíróság ma a nyomozó csendőröket hallgatta ki, akik valamennyien tagadták, mintha az asszonyok beismerő vallomásaival kényszerít alkalmazták volna. Az ügyész ezután kéri a fogházörök kihallgatását, mert szerinte azok minden esetben jelen voltak, mikor a vádlottak védőügyvédekkel tanácskoztak.

Ügyész: Tudomásom szerint ilyen beszélgetések alkalmával néhány fogházör azt is hallotta, mikor az asszonyok ügyvédeknek beismerték végzetes és véres tettüket.

Az ügyésznek ennél a kijelentésénél valamennyi védő felugrik és hevesen tiltakozik az ügyész beállítására. Az elnök csak nagy nehezen tudja helyreállítani a rendet és megadja a szót az ügyvédeknek, akiknek megbízásából a legidősebb védő szólalt fel.

Védő: Tiltakozunk egyetemlegesen az ügyész beállítására ellen és kérjük a bíróságot, hogy mellőzze a fogházörök kihallgatását.

Ügyész: Elismerem, hogy a védőknek jogukban állott volna négy szemközt is tárgyalni védenekkel, mert ennek az eljárásnak semminemű akadály nincs a tételes jogban, sem pedig a perrendtartásban. De miután nem így történt, a vád felhasználja a fogházörök észleleteit.

Az elnök ezután elrendeli a fogházörök kihallgatását, akik kivétel nélkül azt vallják, hogy jelenlétükben több vádlott asszony beismerte bűnét ügyvédeknek. A fogházörök kihallgatása után az orvosszakértők terjesztették elő véleményüket, mely szerint a felboncolt áldozatok egy kivételével, valamennyien arzenmérgezésben haltak meg. Este hét órakor holnapra halasztották a tárgyalást és minden valószínűség szerint holnap már ítélet is lesz a bíróságban.

Castiglioni, a világhírű bécsi bankár

érdekes tervei

Elárvereztetti mesés értékű műkincseit és Milánóba költözik — Híres orchidea-gyűjteményét egymillió schillingért vette meg Bécs városa

Bécsből jelentik: Castiglioni-ról, a híres bécsi bankárrol, újabb meglepetés érdekes hírek terjedtek el. Castiglioni ezidőszakra Felső-Ausztriában, Salzkammergutban tartózkodik. Az elterjedt hírek szerint úgy határozott, hogy nem Párisban fog letelepedni, ahol eddig élt, hanem Milánóban, ahol gyermekei tanulnak. Bécsi háztartását felosztja és palotáját, amely Rotschildék tulajdonságában van és amelyet a Miller-Aischholz-családtól, a híres osztrák nagyiparos-dinasztia tönkrement utódaitól vásárolt, eladja, ha megfelelő vevőt talál rá. A palotában lévő műkincseket pedig elszállította és a legközelebbi időben elárvereztetti Berlinben, az odaváló első műkereskedőnél. Emlékeztet, hogy Castiglioni-nak nem ez az első árverése. Mikor bankházát felosztotta, műkincseinek egy részét Amsterdamban elárvereztette, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen. Ez meg is történt, hitelezőit száz százalék erejéig kielégítette. Most ismét összegyűjti a világ műkereskedőit, hogy gyönyörű Rafaeljeit, Donatelloit,

remek olasz és francia képeit és gobelinjeit, a nagy amerikai és francia műkereskedők elődobja.

Világhírű orchidea-gyűjteményét már megvásárolta Bécs városa, kerek egymillió schillingért, de ennek az összegnek Castiglioni csak egy részét kapta meg készpénzben, mert Bécs városának a túlzott és sok helyütt eszeiellen adózás fejében annyival tartozott, hogy az orchidea-gyűjteményt legalább is részben ennek a tartozásnak a fedezésére fordítják. Castiglioni azt az előreláthatóan nagy összeget, amelyet a berlini aukció után és esetleg gyönyörű palotájának eladásából kézhez fog kapni, Olaszországba viszi, ahol a gazdasági életben nagyobb szerepet új hajtásnak és többféle tervet vezet.

Castiglioni elhatározását, mely Bécs gazdasági köreiből nagy feltűnést keltett, általában azzal magyarázzák, hogy Castiglioni ismét szorosabb összeköttetésbe lép a Banca Commerciale-vel, amelynek vezérigazgatója, Toepflitz, barátja.

INGYEN adok 2 könyvet 100 lejnyi bevérsárlásra. KERPEL.

FILM KÖZLÖNY

Quartier Latin

Tegnap mutatták be a Select-mozgóban a Quartier Latin című filmet, amely Maurice Dekobra kézírata nyomán készült. Ez a modern, hatalmas fantáziával rendelkező író, akinek minden regénye filmszerűen hat, igazán mesteri kézzel rajzolja elénk a Quartier Latin tipikus alakjait, romantikáját és tragikomikus életét. Egy könnyes, szomorú szerelem történetéhez adja a keretet a párisi bohémvilág kedves, örökvidám tanyája. Carmen Boni, az érdekes olasz filmművésznő legjobb alakításában gyönyörködhetünk és Petrovics Svetisláv, akit most nem először látunk Dekobra-film főszerepében, nemes, nagyvonalú játékkal és közvetlen modorával ismét egy diadal gazdagítja karrierjét. Ahogyan ez a két művész játszik, az már nem is művészet, az maga az élet. Ez a tökéletesen megrendezett és gazdag kiállítású film határozottan élményt jelent. Két órára beleéljük magunkat a Quartier Latin bohém világába és együtt nevetünk, együtt sírunk a szereplőkkel. Nem szabad megelégedeznünk Gaston Jacquetról, erről az elegáns francia művésztől sem, akinek finom alakítása még emeli a főszereplők játékát. Ennek a filmnek minden jelenete felejthetetlen marad a közönség lelkében.

Marosvécsi szőnyeglerakat Aradon

A „Branco” fonál- és szőnyegüzlet a Neuman-palotában.

Három héttel ezelőtt a Kulturpalotában szőnyegkiállítás nyílt meg, mely már akkor újszerű mintáival szőnyegekkel városzerte óriási feltűnést keltett és a kiállítás befejezte után, még mindig akadtak érdeklődők, akik szőnyeget akartak venni és reklamázták a kiállítókat. A kiállítás rendezői most Aradon „Branco” néven, gyönyörűen berendezett üzletet nyitottak, mely a báró Kemény János vezetése alatt álló Marosvécsi Szőnyegipar- és Fonalgár érdektségéhez tartozik. Az üzlet ma nyílt meg. A falakon, a földön modern mintájú, színpompás és egyszerű szőnyegek gyönyörködhetik a szemlélőt. A szőnyegek anyaga azonos a perzsáival, gyapjú, kézi-szövés és amellyel még valamivel drágább a szőnyeg ára, mint bármely gépi szövésű szőnyegé. Ugyanis a szőnyeg négyzetméterenként alig 7—800 lebe kerül. A szőnyegek, melyeknek mintáit Bedőházi Káta iparművésznő tervezte, nem tömegcikként készülnek, hiszen egy mintából csak két-háromat hoznak forgalomba. Hiányt pótol a Neuman-palota Széchenyi-uccai oldalon lévő üzlet azzal is, hogy állandó perzsafonál-lerakatot létesített Aradon.

— Letartóztatások Bombayban, Londonból jelentik: Bombayban ma 250 embert tartóztatnak le. Ezzel az újonnan elfogottak száma 430-ra emelkedett. Az új, mohamedánokból álló haditámasz holnap ül egybe. A tanács elnökének letartóztatása minden percben várható.

BETEGH BÉBI férjhez ment JANKA JENŐ

aradi gyógyszerészhez A volt aradi szubrett-primadonna házasságkötése Kolozsváron —

Tanuk Isaac Emil színészeti főfelügyelő és Janovics Jenő kolozsvári színházigazgató — Csak ebben a szezonban játszik Beleg Béli

Erdélynek színházi köreiből, de főleg Arad társadalmi életében nagy feltűnést kelt az az érdekes házassági hír, amely szárazon, a laptudósítás hivatalos stílusában így hangzik:

Kolozsvárról jelentik: Beleg Béli, a kolozsvári magyar színház nagynevű primadonnája és Janka Jenő aradi gyógyszerész ma a kolozsvári anyakönyvvezető előtt házasságot kötöttek. A házasságkötésnél tanuként szerepeltek: Janovics Jenő dr., a kolozsvári magyar színház igazgatója és Isaac Emil dr. színészeti vezérfelügyelő.

Aradon ezt a szimpla házassági hírt a szeretet és öröm szavaival kell kommentálni, mert ugy Beleg Béli, mint Janka Jenő kedvelt és jólismert tagjai az aradi társaséletnek, Arad színházjáró kö-

zönsége hálásan és nagy szeretettel emlékezik Beleg Bélire, aki több szezonon keresztül szubrett-primadonnája volt az aradi színháznak és művészetével, egyéniségének disztinált kedvességével belopta magát az aradiak szívébe. De nem kevésbé ismert és népszerű az aradi uritársaságokban Janka Jenő személye is, akit különösen sportkörökben értékelnek nagyra.

Amint értesülünk, Beleg Béli a házasságkötés után is tagja marad a kolozsvári színháznak, amelyhez szerződése köti. A fiatal pár tehát ebben a szezonban Kolozsváron fog lakni, ami veszteséget jelent Arad társadalmi életének. Az új házasságot Aradról is számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

Velencei látogatás a Heimwehr szám-

Pabst őrnagy leher internacionálét sürget a vörös veszedelem ellen — „Nem államiellforgató eszméket hirdetek” — Az őrnagy hazahívását várja

Velencéből jelentik: A lagunák városa, annak ellenére, hogy lassan már itt is őszre fordul az idő, még mindig rendes képét mutatja. A kanálisok között vezető szűk uccácskák és ösvények idegenekkel vannak tele, akik utmutatóval kezükben reggeltől késő estig gyönyörködnek a dogeváros rég letűnt fénykorában, mögöttük pedig benszülőttek rohannak, szorgalataikat kínálják, képeslapokat árulnak, vagy koldulnak.

Ebben a gyönyörűen szomorú városban élt most száműzetésben Pabst volt porosz őrnagy, az osztrák Heimwehr parancsnoka, akit Schober kormányelnök június havában, mint kellemetlen idegent kiűtatott Ausztria területéről. Most, hogy Schober és kormánya megalkotta s a Heimwehr a keresztényszocialista Vaugoin-tól miniszteri tárcát is kapott, élénken foglalkoztatja a sajtót az a kérdés, vajon mikor hívják vissza a száműzetésben élő Heimwehrparancsnokot Ausztriába, mert hogy a kitiltási végzést megsemmisítik, ha az új osztrák kormány hosszabb életű lesz, azzal mindenki tisztában van.

Pabst őrnagy, kinek visszatérését nemcsak az osztrák, hanem a külföldi lapok is éles kommentárral kísérik, a Canal Grande partján fekvő, előkelő Britannia szállóban lakik, amely szárazföldről csak zeg-zugos uccákon át közelíthető meg. A Corte Barozzi, tipikus olasz térről van a bejárata s kettős hallja a legelőkelőbb eleganciáról tesz tanúságot. A tágas fogadó-hal a portás halljából nyílik; két hatalmas, aranyozott tükör a legszebb dísz. Az óriási hall sarkaiban állnak a vendégek rendelkezésére, zongora, délszaki növények és óriási csillárok teszik lakályossá a termet. A mozaikkal kirakott padló drága perzsaszőnyeggel fedett s a hall nyugati részén magas szárnyas üvegajtón keresztül kis délszaki kertéske látszik, amelyen a gondolatok, csónakok és vaporettok százai sűrűnek-forognak.

Világosszöke, kékszemű, szimpatikus germán Pabst őrnagy, aki látogatásom elején kisse bizalmatlanul fogad, le csakhamar belemelegszik a beszélgetésbe.

— Nem akarnak megérteni — mondja. Nem államiellforgató eszméket hirdetek, hanem annak a szükségét, hogy a vörös internacionálé ellen leher internacionálét szervezzünk, mert a bolsevizmus veszedelme csak akkor hartható el, ha a nemzetek kivétel nélkül egysegesen harcolnak a vörösök ellen.

— Olvasom a lapokban, hogy vissza akarnak hívni Ausztriába s hogy felfüggesztik kitiltásomat. Eddig erről hivatalos értesítést nem kaptam.

— Hogy mit szándékozom tenni, ha visszahívják? — mondja és jelentőségtelesen mosolyog. — Nem tudom... illetve tudom, de nem árulhatom el.

— Hogy érzi magát itt őrnagy ur, száműzetésben? — kérdelem hirtelen.

A porosz katona arca, amelyen eddig finom, kissé gúnyos mosoly ült, hirtelen elkomorodik.

— Nem, nem jól...! Tör ki belőle.

— Mivel tölti idejét, őrnagy ur?

— Nagy levelezést folytatok, mindenről jól vagyok értesülve s élnék figyelemmel kísérem a németországi eseményeket. Örömmel nézem, hogy a Heimwehr előtér a kormányzásig s ehhez az igyekvéshez a legösszintébb szerencsekívánataimat küldöm.

Pabst őrnagy felemelkeli mély karosszé-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megszűnik az orosz gabonadumping

Elfogyott a szovjet gabonafeleslege és éhínség uralkodik Oroszországban — Nagyobb volt az ijedelem, mint a dumping hatása — Kialakul a gabona valóságos világgiazi ára

Bucuresztől jelentik: A romániai gabonapiac még mindig az orosz dumping hatása alatt áll. Az egyik orosz lap vezetőhelyen feltűnést keltő cikket közöl a dumping hatásáról. A cikk kifejti, hogy a Szovjetkormány minden elreklvirálható gabonát exportra dobott, csak hogy zavart keltsen az európai piacon, ezzel szemben az ország belsejében formális éhínség uralkodik. Miután a gabona-rezervák kifogytak, bizonyosra vehető, hogy a dumping elérkezett végéhez. Ma már megállapítható, hogy az euró-

pai államokban nagyobb volt az ijedelem, mint a dumping hatása.

A Curenul szerint a dumping elsősorban az amerikai piacon éreztette hatását, de a főzsdén csakhamar sikerült olyan rendszabályokat foganatosítani, amelyek a dumping további hatását lehetetlenné tették. Előrelátható volt, hogy ez a közgazdasági akció két, legfeljebb három hétig fog zavart kelteni Európában. Amint megszűnik a dumping hatása, nyomban a valóságos helyzetnek megfelelően fog kialakulni a gabona világgiazi ára.

Szürke számok amelyek színesen beszélnek

Mi történne, ha „természetben” kellene fizetni

A gazdasági válság milderősebb kiélesedését bizonyítja az a tény is, hogy az újságolvasó érdeklődési körébe — legyen az közgazdasági szakértő, vagy a hétköznapok teoriamentes, szürke embere — mindinkább az ugynevezett szürke számok nyomulnak előtérbe, mert hiszen minden hosszú tanulmánynál jobban vázolják jelenét, minden napiát és leginkább ezekből tud következtetni a jövőre. A szürke számok néha nagyon is érdekesek és nagyon sok ferdeségre derítenek világot. Egyszerű és rövid példa a kissé ferde gazdasági helyzetnek a jellemzésére, arra, hogy mi lenne akkor, ha a parasztinak — és mondjuk a városi embernek is — ténylegesen természetbeni csere ellenében kellene beszerezni a szükségeseiket. Ez a következőképpen lenne:

Egy jobbfejta szivarért 4 kg. kukoricát vagy 2 és fél kg. búzát kellene adni.

Egy skatulya gúnya annyiba kerül, mint 4 kg. kukorica vagy 1 kg. buza.

Egy autbuszjegy annyi, mint 8 kg. kukorica vagy 3 kg. buza.

Egy kg. kenyérért 5 kg. búzát vagy pedig 10 kg. kukoricát kellene adni.

Egy jobbfejta télkabát, melyben mondjuk a hálba is el lehet menni, csekély egy vagon kukoricába vagy egy fél vagon búzába kerül.

Egy pár elegáns cipő annyi, mint 2000 kg. kukorica vagy 1000 kg. buza.

Egy mozijegy 80 kg. kukorica vagy 30 kg. buza.

Egy sós kifli 3 kg. kukorica vagy 1 kg. buza.

A szürke számok néha bizarr érdekességgel is szolgálnak, élesen világítanak rá immár nemcsak a nyomott gabonaárakra, hanem arra a szomorú gazdasági periódusra, melynek szenvedő hősei mi magunk vagyunk.

— Az aradi pékek megtelebkeztek a maximális árakat. A mai nappal léptek életbe Aradon az új maximális árak, amelyek — mint megittuk — lényegesen olcsóbbá teszik a liszt és kenyér árát. A pékek felebbezést nyújtottak be a maximális árak ellen, ami természetesen nem változtat az árak életbeléptetésén, miután csak bírtokon kívül lehet felebbezni.

Kabaré-est az Iparos-Otthonban.

Vasárnap este 9 órai kezdettel színpad kertül: Öfensége szobája. — A csirke. — A néma vádlott bohózatok s kitűnő magánzámok. Tértett asztalok. Műsor után tánc

Az egész világon olcsóbbodik a benzin

Csak Romániában, a benzin hazájában drága — A külföldi benzintörzstörök nem tudják tartani az árat

Nemrégiben foglalkozott az *Aradi Közlöny* a lehetetlen romániai benzínárakkal. Annak ellenére, hogy Románia ugyszólván a benzin hazája, majd egész Európában nálunk van a benzinnel a legmagasabb ára, Bucurestiben a benzin literje 11.50 ami — a nemzetközi árat figyelembe véve — aránytalanul magas. Ehhez hozzájárulnak még a magas vasúti tarifák, melyek az amugy is drága benzin árát hterenként három lejjel növelik, úgy hogy Aradon a benzin már 14 lejes áron kerül eladásra. Legújabb jelentéseink szerint ugylátszik, hogy a nemzetközikartellek már nem tudják tartani a benzin árát. Legalább is erre vall az, hogy három országban ismét tetemesen leszállították az árakat. Nevezetesen Franciaország, Németország és Svájc az, ahol a benzintörzstör már nem tudja tartani a benzin eddigi árát. Tekintve azt, hogy ezekben az országokban, melyek nyersanyaggal nem rendelkeznek, tehát importálniuk kell a benzint, ismételtén leszállítják az árakat, föltesszük a kérdést, hogy nem volna-e nálunk, a benzin hazájában is időszerű ezt most már minél hamarabb megtenni?

— **Aradi valutáinak.** New-York 168.50, Zürich 32.78, Berlin 40.20, Budapest 29.60, Bécs 23.82, Prága 5.01, Milánó 8.86. — **Efektív-árak:** Dollár 168.30, svájci frank 32.80, német márká 40.25, pengő 29.60, schilling 23.85, cseh korona 5.01, olasz lira 8.90.

— **Részlet a Nasci beszámolójából.** A Nasci — amint értesülünk — október 28-án tartja közgyűlését Geniben. Az 1929—30. évi jelentés beszámolóját az üzletv. lefolyásáról, amely üzletv. dacára a súlyos gazdasági viszonyoknak, elég kedvező eredménnyel zárult. A Nasci forgalma jelentékenyen túllaladta az összes eddigi évi forgalmat. Lényegesen nagyobb volt a produkció, úgy, hogy a forgalomnak ezen lényeges emelkedése ellensúlyozta az árcsökkenést, ami az üzletv. vége felé kezdett mutatkozni. Nemcsak az összes régi üzemek fejlődtek, hanem új gyárakat is létesített a Nasci, Jugoszláviában és Romániában.

— **Bojkottálják Csehszlovákiát a tüntetések miatt.** Prágából jelentik: A Csehszlovénia Republika értesítése szerint, egy, Amerikából érkezett levél közli, hogy egy északamerikai egyetem tanulmányutját rendező bizottság a legutóbbi tüntetések miatt elhatározta, hogy Prágát kikapcsolja utijából, miután tanulmányokat csak kulturális helyeken tesznek. Ennek a levélnek a közzétételével a cseh kormány valószínűleg a szélső jobboldalt akarja elriasztani a további tüntetésektől.

„Jaj szegény fejeknek!”

Mindenki sir, mindenki panaszkodik — Akinek a sirás gyönyörűség — Elégedetlen a többszörös háztulajdonos, a politikus, az alezredes

A mai viszonyokra jellemző cikk jelent meg az *Argus* egyik legutóbbi számában. Már a cikk címe is felhívja magára a figyelmet, amennyiben így hangzik: „Jaj, szegény fejeknek!” Ez a minduntalan visszatérő refrén, bárkinél érdeklődünk azránt, hogyan érzi magát, a válasz mindig ugyanaz: „Jaj, szegény fejeknek!”. Mindenki panaszkodik, a nagyiparos, a gyáros, a nagykereskedő, a köztisztviselő, a magánhivatalnok, a katonatiszt... egyetlen társadalmi osztály nincs ma, amelynek köréből ne törne elő a panaszok és sirások özöne...

— Egy régi jóbarátommal találkoztam — írja a cikk szerzője — és az üdvözlés után nyomban elhangzott: „Jaj, szegény fejeknek!”

— Honnan jössz?

KIRÁSSON AZ ARADI KÖZLÖNYBEN

Külfajások ellen használatos Sloan's Liniment-ek

Miért szenvedjen Ön a nehéz, nyomorító fájdalomtól, ha ezáltal megkísérelheti Sloan's Liniment-ekkel megszabadulni?

A Sloan's Liniment mindenféle fájdalomtól kímélően kezeli, semlegesíti és megszünteti a betegséget és elhárítja a fájdalmakat.

Mindig legyen kéznél egy üveg Sloan's Liniment, mert ennek alkalmazása nagyon könnyű és nem hagy nyomot a bőrön. Beszárja, izmába, sebbe és mindenféle hasonló fájdalom meggyógyítására Sloan's Liniment-ek használata felelős.

Egy üveg Sloan's Liniment részlete 75-évi.

Sloan's Liniment
Megszünteti minden fájdalmat

— Egy felügyelő-bizottsági ülésről — mondotta.

— Igen, hallottam, hogy beválasztották.
— Na és? Még haterzer lejt sem kapok havonta az ülésekért. Jaj, szegény fejeknek. Ezek a viszonyok.

A múlt évben a barátom külföldre utazott fontos misszióban. Nem keveset jövedelmezett neki az utazás.

— Utazol?

— Utazom. Mit csináljak? Muszáj.

Az idén nyáron Bucurestiben maradt, felügyelt új házának felépítésénél. Takarékoskodott, hogy ki tudja fizetni azt a kíméletlen palotát. Jaj, szegény fejeknek.

Van egy másik barátom, Alezredes. Fiatal, alig 40 éves.

— Mi a fizetésed, ezredesem? — Kérdezem.

— Mi? Szégyellem bevallani, 17.000 lej havonta.

— Nektek akik a hadseregben vagytok, sok kedvezményetek van. Tisztiszolga, kedvezményes ruha, ha ingyenes utazás a vasúton...

— Ezek kedvezmények? — szól indignálódva. — Ha tudnád, hogy küzködöm...

Van egy sógorom is. Férje katonatiszt volt és ő jelenleg tanár. A múlt évben épített magának egy házat, az idén egy másikat.

— Mi a fizetésed, sógorasszonyka? — Kérdezem.

— Jaj, szegény fejeknek, né is kérdezd. Nyomorúság. Tizenhatalczet lej.

— De az urad után nyugdíjat is kapsz és a házaid is jövedelmeznek valamiképp.

— Az nyugdíj, amit kapok? És az jövedelem, amit a házak hoznak? — szól és könnyes szemmel bucsuzott el.

A nyáron találkoztam egy régi ismerőssel a vasúton. Ismert bucuresti-i gyáros és a főváros egyik legnagyobb palotájának tulajdonosa. Megszólítottam:

— Gratulálok, hallottam, hogy egy új palotát épített.

— Jaj, szegény fejeknek. Csak az tudja, mennyi baj és bosszúság van az építkezéssel, aki maga is megpróbálta. A légfűtésre szolgáló készüléket most kell drága pénzen meghozatni Németországból. És az a sok adó. Ne is beszéljünk róla, mert elkegyeredem.

És így tovább, Mindenki sir. Az Ellatorvos, az ügyvéd, a kereskedő és iparos. Mindenütt ugyanaz a refrén: — Jaj, szegény fejeknek! Mindenki sir a nagy gazdasági krízis miatt, senkisé tud manapság ebben az országban megélni. Egészen a miniszterekig, akik szomorú szívvel foglalnak helyet, áldozati bárányokként, a miniszteri bársonyszékben. Nem másért, csak azért, hogy az országot megmentés.

Miért e nagy sirás? Az okot már Voltare megmondotta. A nagy francia filozófus megállapította egyik munkájában, hogy a panaszkodás különös gyönyörűséget okoz az embereknek.

Végül egy barátommal találkoztam, aki ismert politikus és most az ellenzék keserű kenyerezt eszi.

— Mit uzsonszol, öregem?

— Szegény ellenzéki politikus vagyok, nem telik nagy luxusra. Mit egyek? Fekete kaviárt, fekete kenyeret és hozzá fekete bort — mondotta és gyászos arccal vonult a Capsa felé...

Vajjon mi legyen, ha abbahagynánk a jajveszkelést és férfiasan dolgozni kezdenénk... Jaj, szegény fejeknek!

A szerkesztésért Kelgelenem
SALÓO HENRIK
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Szalay Imre és neje, szül. Boldizsár Matild, mint mélyen sujtott szülők, gyszintén testvérei Imre és Irén, kislia Gonda Lacika, nagyapja Boldizsár Imre, nagybátyjai Boldizsár Sándor, Boldizsár László és családjaik, valamint a többi rokon nevében is, fájdalomtól megtört szívvel, de a Mindenható szentséges akaratában megnyugodva, tudatjuk, hogy a drága jó gyermek, testvér, anyja, unoka, unokahug és rokon

Szalay Jolán

jótadó életének 28-ik évében, hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után f. évi október hó 16-án reggel 8 órakor elhunyt.

Aldott maradványait f. hó 17-én, délután 4 órakor fogjuk az aradmegyei köz-kórház halottas csarnokából a róm. kath. egyház szertartása szerint történt beszentelés után örök nyugalomra helyezni.

Az engedélyezett szentmise áldozatot a megboldogult lelki üdvéért folyó évi október hó 18-án délután 10 órakor fogjuk a helybelli főtisztelendő Minorita atyák szentegyházában az egék Urának bemutatni.

Fihonóse oszados, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1930. október hó 16.

Ioan Limbeac și Rui Arad. Fabrica de postignuri de metal și întreprindere de înmormântări Piața Avram Iancu (Șaharului-tár) 22. Színház-ápllet.

FELHIVÁS.

Musztea Florián pescariui üzletét átvenni szándékszm. Mitezők követeléseiket 3 napon belül jelentkezzék be, mert később jelentkezők követeléseit nem lesznek figyelembe véve

Gál Gyula kereskedő,
Gurahonc.

Az idei bali szezon kiemelkedő eseménye

a sporthirlapírók műsoros táncestélye. Belépés díjtalan.

Rádió műsor

Romániai idő. — PÉNTEK, október 17.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Luca-zene: Román zene. 18.30. Luca-zene: 20. Színházi előadás. 20.30. Gramofon. 23. Chopin: E-moll zongoraverseny a rádió-zenekar szimfonikus hangversenyének keretében. 23.45. A rádiózenekar szimfonikus hangversenyének folytatása. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 13.05. A m. kir. 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 5. Buda-László felolvasása: „Napi jeremiád.” 6. Tót-magyar nyelvoktatás (Ernyey József dr.) 6.30. A Székelyvárosi Zenekar hangversenye. 7.45. Gyorsiró tanfolyam (Szlabey Géza.) 8.15. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 9. Fischer Géza felolvasása: „Divat és kultúra.” 9.30. A Waldbauer-Kerpely vonós-négyes hangversenye. 10.30. A bécsi filharmonikai társaság zenekarának hangversenye Bécsből. Majd: Szabó Gy. László jazz-zenekarának hangversenye a Gellért-szállóból. — Belgrád. 18.30. Gramofon tánczene. 21.30. Az akadémiai éneknyolcas hangversenye. 22.30. Ninkovics-Gresano operatársulat ariasztje. 23.45. Gramofon. — Páris. 21.45. Wagner Trisztan és Izolda c. zenedrámája a stúdióban, magán szereplőkkel és rádió-zenekarral. — Wien. 12. Klasszikus nyitányok gramofonon. 12.40. Könnyű zene gramofonon. 14.10. Pattiera Tino tenorista előadása gramofonon. 14.25. Léner-vonós-négyes Mozart C-dúr vonós-négyesét játssza gramofonon. 16.20. Silvinz-zenekar. — Zágráb. 20.35. Kasowitz-zenekar. 22.30. A wieni filharmonikusok hangversenye Schönberg Arnold vezényletével és Topitz Antal

dalaival, majd a Pauscher-zenekar játéka. — EGYÉB EURÓPAI ESEMÉNYEK: Berlin. 22.30. Pergolesi: „Az urhatnám szolgáló” c. operája, magán szereplők és a rádiózenekar előadásában. — Pozsony. 18.55. Magyar óra I. Csáky: A szakácsművészetről. 2. Káknán A. dr.: A népszerűségi: 3. Uhlly M. és Weisz J. magyar operettekől népszerű kettősöket adnak elő. — Breslau. 21.30. Strauss János: A furcsa háború c. operettje. — Brit nemzeti műsor. 21. Puccini: „Pillangókisasszony” c. operája a Stúdióban. — Frankfurt. 20.30. Künneke: „A hercegnő tenorja” c. háromfelvonásos operája a frankfurti Operaházból. — Königsberg. 22. Hoffmann E. D. A.: Udine c. varázsopera a Stúdióban.

SZOMBAT, október 18.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Motzoi-zene: Román zene. 18.30. Motzoi-zene: 20. Gramofon. 21. Lengyel-est. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 5. Takács Imre dr. felolvasása: „A török idők utáni telepítések az Alföldön.” 6. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánya. 7. Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik. 8.30. Magyar katonaindulók. 9.35. Vigjáték előadás a Stúdióból. „Fenn az érvény nincsen kas”. Vigjáték három felvonásban. Irta: Szigligeti Ede. Rendező: Odry Árpád. Majd Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropole szállóból. — Belgrád. 18.30. Nemzeti zene. 20.30. A „Carmen” közvetítése a wieni operából. — Wien. 12. Könnyű gramofon, szünetben időjárás. 11.50. Macho-zenekar. 16.20. Bécsi zene gramofonon. 18.20. A Pászthorv-trió Pászthory Kázmér C-dúr zongoratrióját adja elő. 20.30. Bizet: „Carmen” c. négyfelvonásos operája az állami operából, utána hírek, majd a Korngold-jazz játéka Petrov Emil énekével. Utána különféle közlemények.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotájában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefonszáma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

FÉNYKÉPÉSZSEGÉD retasúr és laboráns és tanuló felvételik Curticean tényképésznél. 4195

JÓLFOZÓ mindenkor november elsejére felvételik. Ugyanott mosónő kezesedik. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

ÓNALLOAN főzni tudó mindenkor jó bizonyítvánnyal keresetlik. Dr. Müller, Piata Mihai Viteazul No. 13. 4210

LAKÁS.

KETSZOBAS uccai lakás kiadó. Str. Sarmisegethuza (Aranykéz-u.) 12.

II. EMELETEN. 3 szobás uccai lakás fűrdőszobával november 1-től kiadó, volt Szabadság-tér 5-6, 4135

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Cslea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

Kiadó

négyszobás, fűrdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vendékörrel rendelkező kelmestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MODERN füstölt tölgyeből eladó. Dna Balasa 191, 3929

FÉRFI VAROSI BUNDAK, női bundák, perzsaszőnyegek, vitrinák, antik butorok, u. m. intarziás szekrények, asztalok, órák, szekreter íróasztalok, stb., komplett szobaberendezések, bőrgarnitúra, mabagoni színű könyv szekrény és íróasztal, szalónok, zongorák, hegedők, asztalneműk, kottatartók, hintaszék, hintaszékterítők, japán várak, ezüst evőeszközök, kis ezüsttálcák, 12 személyes ezüst teás-készlet, álló villanylámpák, dísz tárgyak, stb. eladók SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

LEGJOBB transport boroshordók méltányos árba. Hámory gazdaságnál, Strada Eminoseu (Deák F.-u.) 5.

KERÉSEK bizományi üzletembe keleti perzsaszőnyegeket, ezüsttárgyakat, márkás porcellánokat, vitrineket, antik komódokat, komplett szobaberendezéseket, előszobafalakat, sezionokat, szőrméket, dísztárgyakat stb. a azok gyors eladásáról gondoskodom. SALGÓNÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

MEGHIVÓ.

Az Aradi Központi Takarékpénztár R. T.

1930. évi október 27-én d. u. 4 órakor az intézet helyiségében tartja

rendkívüli közgyűlést,

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
3. Az igazgatóság indítványa a társaság további tennivalóira és a felszámolás tárgyában.
4. A felszámoló kijelölése. A felszámolás módjának megállapítása és a felszámoló bizottság díjazása.
5. A felügyelő-bizottság választása.
6. Az igazgatóság indítványa kényszer-egyeségi ajánlat tárgyában.

Azon t. részvényeseket, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket, vagy az azokat helyettesítő letéti jegyeket f. évi október 25-én déli 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

Az Igazgatóság.

Maculatura papír 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóiban.

GABY-SALON

Filckalapok — — 150 lejtől.
Filcformázás — 60 lej.
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 11. sz.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Alkalmi ajándékok

ajánlok csaknem új, gyönyörű ebédlőt, hálót, szalonberendezést, szőnyeget, dísztárgyakat és antik butorokat, mint igen kedvező alkalmi vételket.

SALGÓNÉ

bizományi üzlet

Str. Horia (Széchenyi-u.)

Kiadó

tizennégy modern

garage.

Cím: Kramer Sándor és Tsa R. T.-nál. 4215

A HIRDETÉS

beszél, meggyőz, eredményt hoz.

Minden vállalat, kereskedő célja: A régi összeköttetést megtartani, újat hódítani amit csak hirdetéssel érhet el.

AZ „ARADI KÖZLÖNY” KIADÓHIVATALA

hirdetési ügyekben szakszerű tanácsot szívesen szolgál, megbízottja kívánatra felkeresi. Telefon 151.